

Név- és tárgymutató

- A magyarság néprajza 25.
Abafi, L.: Geschichte der Freimaurerei 291, 300, 302.
abai prédikátor 40.
Abaúj megye 5, 86, 400, 401, 410, 424, 523.
Abód (Borsod m.) 423.
absolutum arbitrium 160, 161.
abszolutizmus 4, 101, 104, 107, 109, 210, 592, 608, 642, 663, 668, 670, 682, 691.
Acta eruditorum, I. *Bél Károly*.
Acsa (Pest m.) 635, 637, 641.
Adamsich Pál 53.
Adásztevel (Veszprém m.) 353.
adiaphora 561, 638.
adminisztrátor 325, 326, 329, 371. V. ö. *főispán*.
admonti apátság 217.
adománygyűjtés 343, 344, 345, 543, 545, 546.
Adonyi György 315, 551, 590, 606, 607, 635, 651, 680.
adó (állami) 26, 137, 138, 142, 197, 201, 245, 254, 266, 336, 344, 345, 352, 356, 361, 373, 374–376, 385, 390, 399–401, 406, 410, 411, 429, 505, 509, 512, 514, 520, 522, 607, 661.
aequitas naturalis 188, 687.
affiliálás 396, 398, 400, 405, 407, 409, 411. V. ö. *leányegyház*.
Agenda ecclesiastica slavonica 581.
Aigner Tóbiás 139, 300.
Ajka (Veszprém m.) 514.
akadémia 584, 585. V. ö. *protestáns felsőoktatás, királyi akadémia*.
akadémiai grádus 225, 351. V. ö. *türelmi rendelet*.
Akali (Zala m.) 391.
akatholikusok 96, 102, 111, 133, 143, 144, 186, 257, 265, 272, 279, 280, 281, 333, 347, 348, 366, 367, 369, 374, 375, 377, 381, 384, 389, 395, 402, 409, 411, 413, 418, 420, 422, 433, 436, 445–450, 456, 480, 483, 484, 490, 491, 509, 514, 515, 527, 540, *Mi*, 547, 553, 559, 578, 596, 643, 648, 651, 690.
V. ö. *evangélikusok, görögkeletiek reformátusok*.
alapítványok (prot.) 43, 45, 198, 199, 245, 246, 282, 312, 314, 315, 406, 508, 513, 520, 540–543, 545, 555, 605, 621, 632.
alba (miseing) 588, 589, 594
Alföld 5, 24, 58, 68, 71.
alispán 330. V. ö. *megyei hatóság*.
alispáni útleveél 144, 147, 148.
aljegyző 74, 478. V. ö. *megyei hatóság*.
alkancellár, I. *gr. Pálffy Károly*.
Allgemeine deutsche Biographie 666, 673.
Almakerék (Erdély) 441.
Almássy Ignác 329.
alországbíró, I. *Tihanyi Tamás*.
Alsóausztria 129, 222.
alsóausztriai fellebbviteli törvényszék 288. V. ö. *Appellationsgericht*.
alsóausztriai kormány 222.
Alsódörgicse (Zala m.) 391.
Alsók (Somogy m.) 13, 25.
Alsóolcsvár (Abaúj m.) 410.
Alsóstrázsa (Vas m.) 22.
Alsószeli (Pozsony m.) 391.
Alsóvárad 396.
gr. Althan Mihály váci püspök 38.
alumnusok 45.
Ambrózy (Ambrosius) György, tiszai ev. szuperintendens 48, 52, 581, 582, 584.
Ambrózy György 551, 590, 607, 613, 635.
anabaptisták 355.

- br. Andrássy Antal rozsnyói püspök 399, 497–503.
- Anglia 72, 119, 121, 122, 189, 211.
- anglikán klérus 28.
- angol felvilágosodás 104.
- angol katolicizmus 212.
- angol magániskolák 72.
- angol tolerancia 121, 124.
- annus discretionalis, l. *reverzális*.
- Antimachiavelli 105.
- anyaegyház 57, 170, 202, 250, 382, 383, 394–396, 398, 422, 424, 425, 428–430.
- anyakönyv 381, 382, 415, 426.
- aposztáták, aposztázia 15, 84, 159, 161, 171, 173, 183, 196, 234, 297, 341, 342, 393, 437–448, 450, 451, 453, 456–463, 466, 486.
- aposztáták gyermekei 441, 444, 452, 454, 462.
- Appellationsgericht, alsóausztriai 129. V. ö. *alsóausztriai fellebbviteli törvény-szék*.
- Appolinare (Róma) 498.
- aranybulla 168.
- Arneth, A.: Briefe der Kaiserin Maria Theresia an ihre Kinder 94.
- Arneth, A.: Geschichte Maria Theresia's 95, 98, 105, 110, 113, 289, 516.
- Arneth, A.: Joseph II. und Leopold von Toscana 101, 225.
- Arneth, A.: Maria Theresia und Joseph II. 94, 95, 97–101, 110, 114, 115, 117, 133.
- artikuláris hely 5, 6, 10, 135, 144, 154, 158, 162, 170, 242, 248, 252, 348, 407, 414, 415, 491, 509.
- Artner Vilmos, dunántúli ev. felügyelő 598.
- assessor (ev. konzisztóriumban) 603, 604, 610, 619, 620, 621, 657.
- assessor (lelkészi vizsgán) 41.
- assessor (ref. egyházban) 601.
- Aszód (Pest m.) 680.
- auditórium 43, 46.
- gr. Auersperg gurki püspök 685.
- aufklärismus, l. *felvilágosodás*.
- Augustini Mátyás 52.
- Auner, M.: Zur Geschichte des rumänischen Bauernaufstandes 304.
- Auszug aus dem Natur- und Völkerrecht 111.
- Ausztria 220, 222, 296, 303, 341, 438.
- V. ö. *örökös tartományok*.
- autonómia 67, 72, 80.
- avatás (gyermekágyas nő megáldása) 436, 579, 586, 593, 594.
- ábécés könyv 535.
- Ács család 35.
- agenda 581–586, 593.
- ágens 83, 84, 86, 88, 146, 166, 179, 310, 316, 320, 321, 356, 541, 542, 544, 549, 643.
- ágensi pénztár 624.
- Ágfalva (Sopron m.) 377.
- Ágoston (Augustinus) 193, 656, 685.
- áldás éneklése 587, 589.
- áldásosztás 588.
- állam, államhatalom 44, 52, 56, 62, 66, 73, 76, 98, 99, 101–103, 109, 111, 113, 114, 119–121, 124, 131, 133, 162, 173, 187–189, 199, 206, 223, 224, 227, 228, 234, 247, 256, 272, 336, 339, 341, 364, 379, 426, 432, 436, 467, 476, 486, 489, 494–196, 504–506, 517, 519, 520, 542, 555, 564, 571, 572, 577, 608, 615, 630, 662, 663, 668, 670, 671, 674, 676, 682–684, 686, 689, 690.
- államérdek 93, 112, 114, 115, 181, 188.
- V. ö. *államhaszon*.
- állam és egyház 115, 127, 131, 662, 667, 670, 671, 675.
- államhaszon 112, 114, 116, 121, 142, 160, 167, 193, 194, 233.
- állami ellenőrzés (iskoláknál) 505, 507, 508, 518, 546, 547, 550, 552–554, 556–559.
- állami iskolázás 505.
- állam jóléte 95, 100, 101, 102, 106, 107, 110, 112, 115, 148, 171, 172, 195, 212, 213, 228.
- államkancellár, l. *hg. Kaunitz Vencel*.
- államközpontú szemlélet 110. V. ö.
- II. József államszemlélete* alatt is.
- államminiszter, l. *gr. Hatzfeld Károly*.
- államraison, l. *államhaszon*.
- államtanács 15, 96, 128–130, 134, 135, 137, 138, 141–143, 147, 150–152, 154, 165, 167, 172, 175, 176, 192, 214, 216, 218, 220–222, 225–227, 231, 233, 237, 241–244, 247, 251, 253, 254,

- 257, 258, 260, 261, 263, 264, 266–269, 271, 274, 276, 279–283, 287–290, 295, 299, 302, 309, 319, 321, 338, 342, 345, 346, 356, 357, 359–361, 364, 365, 368, 370, 371, 374, 376, 377, 379, 380, 383, 389, 390, 393, 395, 396, 397, 399, 406, 407, 409, 411, 413, 414, 416, 418, 419, 422, 424, 433, 435, 438, 441–443, 445, 446, 448–452, 464, 467–471, 473, 475, 478–481, 483, 487–489, 491, 494, 495, 497–499, 503, 508–511, 513, 510, 523, 528, 538, 539, 542, 543, 546, 550, 553, 555, 557–560, 562–564, 566, 574–576, 578, 579, 592, 632, 633, 642, 644, 652–654, 660.
- államtanácsosok (általában) 11, 128–130, 134, 136, 137, 149, 156, 170, 175, 192, 233, 260, 270, 289, 348, 360, 361, 427, 429, 471, 504, 563, 647.
- állástalan lelkészek 40.
- általános gyógyás 579.
- Áron 600.
- ároni házak 34–36.
- Árpád-kor 678.
- Árpád-kori örök (Vas m.) 21.
- árva egyház 63, 82.
- árvaház 96, 238.
- Árva megye 5, 6.
- árvák, árvaügy 196, 204, 236–238, 353, 453.
- áttérés 95, 158, 164, 196, 207, 227, 236–238, 273, 275, 282, 297, 341, 355, 359, 438, 443, 445, 455, 457–459, 461, 462. V. ö. *apoztata*k.
- Babócsay Izsák 58, 59.
- Babócsay I.: Fata Tarczaliensia 59.
- Bach Sebestyén 516.
- Badics F.: Gyöngyösi István összes költeményei 51.
- Bagonya (Hont m.) 376.
- Bahil János 31.
- Bahil Mátyás: Tristissima ecclesiarum Hungariae protestantium facies 31.
- Bajcsy Gáspár 605.
- bajor húsvéti szokások 666.
- Bajzát József, veszurémi püspök 13, 351, 352.
- Baka (Hont m.) 376.
- Bakabánya, -i evangélikusok 376.
- Bakcsy G.: A szatmárnémeti ev. ref. főgimnázium története 42, 43, 73.
- gr. Balassa Ferenc főigazgató, a helytartótanács tanulmányi bizottságának elnöke, szerémi főispán 330, 506, 547–549.
- Balf (Sopron m.) 512.
- Ballagi G.: A politikai irodalom Magyarországon 200, 665, 683, 688.
- Balmazújváros 85.
- Balogh P.: A debreceni református kollégium története 543–545.
- Balogh I.: Magyar fátornyok 25.
- Balogh László kancelláriai titkár 76.
- Balogh Péter (ócsai); evangélikus főfelügyelő 320, 321, 324, 473, 474, 476, 613, 614, 621, 641, 642, 692.
- Baranya megye 56, 63, 139, 377, 401, 691.
- baranyai ref. esperes 39.
- Barcika (Borsod m.) 423.
- Barcsa J.: A tiszántúli református egyházkerület történelme 76, 86.
- Barka (Abaúj m.) 400, 401.
- gr. Barkóczy Ferenc egri püspök 7.
- br. Barkóczy főesperes 329.
- barokk 4, 50, 61, 62, 69, 72, 73, 82, 101, 122, 123.
- Bars megye 5, 198, 202, 325, 399, 409, 416.
- barcsi ref. esperesség 82, 83.
- Bartelmus sziléziai ev. szuperintendens 585, 586, 591–593, 642.
- br. Bartenstein, II. József nevelője 104, 105, 111.
- Bartholot János bécsi egyetemi tanár 684–688.
- Bartholot: Exercitatio politico-theologica 684–688.
- Batizi L.: Vályi András élete 560.
- gr. Batthyány Ádám 21.
- gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök 440–444, 450, 451, 457, 463, 651.
- gr. Batthyány József kalocsai érsek, majd bíboros és esztergomi érsek 62, 63, 448, 506.
- gr. Batthyány Lajos nádor 63.
- Bay Ferenc ügyvéd, majd kerületi táblai assessor 315, 474.
- Bazin 406, 431, 488, 511.
- bazini evangélikusok 511.

- Bábfalva (Sáros m.) 396.
 bábakeresztelés 197, 240–242, 355, 359, 361, 573–575.
 Bábaszék (Zólyom m.) 397.
 Bábony (Somogy m.) 390.
 Bács megye 134, 135, 208.
 bácsi evangélikusok 531.
 baji tanácskozás 311, 312.
 Bánát 266, 474.
 Bánfalva (Borsod m.) 423.
 br. Bánffy Farkas 556, 618.
 gr. Bánffy György, kancelláriai tanácsos, majd alkancellár 281, 291, 402, 440–442, 445, 634, 691.
 bányai ev. egyházkerület 314, 315, 551, 581, 598, 621, 635, 658.
 bányakerületi ev. püspök 55, 69, 593, 613.
 bányaorvosi állás 73, 467.
 bányaügyi kamara (bécsi) 467.
 bányavárosok 581, 582.
 Bárány-család 35.
 Bárány János dunántúli ev. szuperintendens 34.
 Bárdossy János sármegyei aljegyző 74.
 Bártfa 7, 513.
 Bázél 47, 542.
 Beck Keresztély Ágoston, II. József tanára 104, 105, 108, 109, 111.
 Beck: *Ius publicum Hungariae* 104.
 Beleznay Miklós tábornok 78, 80, 81, 86, 179, 184, 204, 311, 313–315, 387, 551, 614, 655, 665.
 Belényes (Bihar m.) 538.
 Belgium 189, 220, 231, 476, 504, 691.
 belsőausztriai gubernium 217–219.
 Beluja (Hont m.) 400.
 Benkő József erdélyi ref. esperes, történetíró 678, 679.
 Benzur József pozsonyi városi tanácsos 104, 315, 316, 547, 548, 558, 585, 590, 591, 603, 605, 631, 656, 678, 680.
 Bercsényi Miklós 124.
 Bereg megye 5, 35, 612.
 Berénd (Veszprém m.) 514.
 Berény (Somogy m.) 512.
 Berkesz (Szabolcs m.) 179, 180, 311, 384, 445, 529, 536, 659.
 Berlin 130, 297, 692.
 berlini holland követség 130.
 Bernáth József ügyvéd, majd táblabíró 315, 473, 659.
 Bernoulli, bázeli professzor 47.
 Berzeviczy-család 73.
 Berzeviczy Gergely 477.
 Berzsényi Dániel 30.
 Besence (Baranya m.) 401.
 Besseney György 72, 78, 80, 81.
 Beszter (Abaúj m.) 410.
 Beszterce 653.
 Besztercebánya 24, 474, 484, 531, 629, 659.
 besztercebányai kath. püspök 659.
 besztercebányai kerület 629.
 betegek látogatása 63, 145, 171, 197, 198, 207, 243, 257, 263, 264, 272, 275, 342, 353, 356, 359, 366, 378, 382, 394, 423, 450–453.
 Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 29, 158.
 gr. Bethlen József 78.
 Betrachtungen über Religionsdifferenzen 226, 227.
 Bécs 4, 5, 38, 72, 75, 76, 79, 81, 83, 86, 92, 93, 107, 122–124, 133, 151, 157, 166, 176, 179, 180, 184, 185, 208, 225, 226, 288, 291–294, 297, 316, 317, 319, 320, 341, 348, 352, 364, 367, 368, 379, 386, 387, 389, 392, 396, 404, 434, 435, 440, 447, 451, 460, 464, 469, 470, 490, 495, 513, 514, 529, 533–535, 543, 544, 548, 552–556, 558, 559, 577, 590–593, 597, 606, 607, 611, 614, 631, 634, 635, 642, 651, 657, 660, 675, 684, 688.
 „Bécsből való közönséges tudósítások” 307.
 bécsi agenda 593.
 bécsi béke 7, 116, 147, 157, 161, 167, 168, 172, 181, 182, 209, 244, 320, 330, 347, 352, 354.
 bécsi egyetem 105, 109, 684.
 bécsi ev. konzisztórium 592, 642, 645, 683.
 bécsi képzőművészeti akadémia 633.
 bécsi pápai nuncius 502, 504.
 bécsi ref. konzisztórium 643.
 bécsi udvari könyvtár 516, 517.
 Békefi Remig: A káptalani iskolák története 40.
 Békés megye 322, 474, 484.
 Bél Károly 48.

- Bél Mátyás 48, 50, 51, 679.
 Béla (Szepes m.) 524.
 biblia 33, 65, 82, 152, 169–171, 174, 193, 200, 425, 667.
 bibliai szövegek éneklése 587, 589, 590.
 Bihar megye 308, 478, 545.
 Bikessy 139.
 Bíró Ferenc 551, 607, 635.
 birtokjog 265. V. ö. *polgárjog*.
 Blasek Mihály morvaországi ref. szuperintendens 87.
 Blumgart, A.: Pufendorfs Toleranzbe-griff 107, 109, 114, 115, 120.
 Bocskay István erdélyi fejedelem 157, 158, 354,
 Bod Péter, történetíró 678.
 Bod P.: Historia Hungarorum ecclesiastica 186.
 Bodajk (Fejér m.) 396, 410.
 Boehmer, G. L.: Principia iuris canonici 636, 687.
 Bonet-Maury, G.: La liberté de conscience en France 348.
 Borié, államtanácsos 96.
 Born Ignác 516.
 Borosnyai Lukács Simon 49.
 Boroszló 51.
 borsod-gömöri ref. egyházmegye 40.
 Borsod megye 5, 188, 329, 423, 445, 446, 456, 604.
 borsodmegyei protestánsok 445, 446.
 Borsosgyőr (Veszprém m.) 431.
 Bossuet 117, 193, 685.
 Bosznia 169.
 Bozók (Hont m.) 506.
 Böhmer Justus Henning 671–673.
 Böhmer, J. H.: Ius ecclesiasticum protestantium 671, 673.
 bölcsészeti kar (Pest) 475, 539.
 börtönök látogatása 197, 198, 243, 412, 413.
 braunau apát, I. *Rautenstranch*.
 Bredetzky Sámuel leMBERGI EV. szuperintendens 89.
 Bretschneider Heinrich Gottfried 332.
 Brevis et sincera deductio status religionis evangelicorum 84, 182.
 Brezova (Nyitra m.), -i evangélikusok 434, 435.
 gr. Brigido galíciai kormányzó 298, 299.
 Bronyay, I. *br. Prónay László*.
 Bruckner Gy.: A késmárki liceum pártfogóságának története. 184.
 br. Brukenthal Sámuel erdélyi kormányzó 289.
 Brunner, S.: Der Humor in der Diplomatie 100.
 Brunsvik Antal helvtartótanácsos 404 524, 525, 534.
 Brünn 489.
 Brüsszel 221.
 búcsújárás, búcsú, 189.
 Buda, 204, 297, 402, 429, 521, 523, 525, 537, 547, 563. 611, 614, 620, 641, 643.
 budai konkurzus 613.
 Buffon 103.
 Bugyi (Pest m.) 609
 Buócz Mátyás 52.
 Burgtheater 668.
 Buzinka (Abaúj m.) 410.
 Buzinkay, a helytartótanács tisztviselője 297.
 Büdösfa (Baranya m.), -i reformátusok 16. 63.
 bürokrácia 92, 93, 129, 391.
 Büssü (Somogy m.) 411.
 bűnbánati formula (ev.) 639, 665.
 Calisius János *br.* 606.
 canonica visitatio 75, 150. V. ö. *egyházlátogatás*.
 Carolina resolutio 8, 9, 45, 73, 146, 161, 201, 203, 238, 239, 602.
 cassa parochorum 164, 323.
 cenzor (erdélyi prot. egyházakban) 612.
 cenzor (lelkészi vizsgán) 41.
 cenzúra 93, 171, 178, 189, 200, 292, 295, 548, 593, 621, 640, 684.
 céhlevél 197, 205, 240, 480, 484.
 céhrendszer (felvétel céhbe) 74, 150, 170, 171, 174, 197, 205, 227–229, 239, 258, 266, 267, 271, 273, 480, 484.
 Chernák László deventeri tanár 48.
 Círchmeier, marburgi professzor 48.
 civilis libertas 181.
 Clementis Mátyás 52.
 Cnopf Ernő bécsi ev. lelkész 593.
 Codex legum ecclesiasticarum 632.
 colledálás I. *kollektázás*.
 Collegium Alumnorum (Bázel) 542.
 Collegium Germanicum 684.

- Colloredo, Ferenc főherceg nevelője 101.
 Colloredo salzburgi érsek 685, 688.
 Commentatio brevis de unione protestantium 562.
 commercium (tantárgy) 533.
 consenior 613, 629.
 Cornides Dániel, pesti egyetemi tanár 475, 477, 678–680.
 Corpus Iuris 30, 158, 181, 183, 185, 357, 446. V. ö. *Háromkönyv*.
 corpus mysticum 118.
 Crudy Dániel pozsonyi ev. lelkész 585, 587, 591, 594, 603, 631, 641, 649, 680.
 Czakóháza (Győr m.) 401.
 Czitzy, I. *Zichy Károly*.
- Csall, (Hont m.) 411.
 Csabdi (Fejér m.) 57.
 gr. Csáky György gömöri főispán 478.
 gr. Csáky János sárosi főispán 73, 74.
 császári katonaság 76, 169, 173, 224, 228, 272, 322, 467, 577, 578, 580, 594.
 Csáthi Dániel ref. püspök 60.
 cseh agenda 581, 582.
 Cseh János 618.
 cseh-morva protestánsok 86–88, 310, 359, 595.
 Csehország 87, 129, 131, 225, 303, 310, 436.
 csehországi deisták 113.
 Csepel (Somogy m.) 25.
 Csepely (Ung m.) 396.
 Cserei Mihály, történetíró 50.
 Cserey Ilona, id. Wesselényi Miklósné 444, 450, 451.
 csernahói (Zemplén m.) reformátusok 379.
 Csernánzky János Selmezbányái lelkész, ev. szuperintendens 179, 383, 384, 581–584, 598, 613, 673, 674, 680.
 Csesztreg (Zala m.) 434.
 Csetnek (Gömör m.) 51, 659.
 csetneki evangélikus tanító 51.
 Csécsi János sárospataki tanár 45.
 Csóka I. L.: Mária Terézia iskola-reformja 80.
 Csurgó (Somogy m.) 13.
 Csuthi Zs.: Magyar protestáns egyház-történet 389, 544, 546.
- Dabas (Pest m.) 377.
 Dalmácia 265, 318, 320.
 Daries, professzor 47.
 Darvas Ferenc nógrádi alispán, majd helytartótanácsos 315, 317, 387, 389, 391, 471, 472; 552.
 Das Leben und die Meinungen des Herrn Magister Sebaldu Nothanker 666.
 br. Dániel István, udvarhelyi főkirálybíró 450.
 br. Dániel Istvánné 450, 451, 457, 462, 463.
 Deáki (Pozsony m.) 391.
 Debrecen 26, 27, 35, 41, 44–48, 50, 64, 65, 76, 86, 88, 177, 180, 198, 200, 203, 208, 315, 323, 332, 468, 524, 525, 533, 537, 538, 540, 543–547, 573, 615, 617, 622, 672, 678.
 debreceni biblia 200.
 debreceni kerületi tábla 468.
 debreceni kollégium könyvtára 177
 debreceni szuperintendencia 538. V. ö. *tiszántúli ref. egyházkerület*.
 deizmus 81.
 dekretális eskü 8, 148, 152, 162, 171, 196, 197, 207, 227, 228, 238, 239, 255, 272, 355, 468.
 demokrácia 668.
 deputátus (zsinati) 657, 658, 661.
 Der dankbare Protestant 683.
 dékán (ev.) 598.
 Dési József: Világi és ekleziái vizsgálódás 687.
 diákság összetartása 46, 47.
 dicasteriumok, I. *helytartótanács, kancellária*.
 Diószeg (Bihar m.) 545.
 director (zsinati) 656–658.
 dissidensek 116, 193, 194,
 diszpenzáció 169, 255, 494–503.
 Divény (Borsod m.) 423.
 Dobay Sámuel pozsonyi lelkész 590, 591.
 Dobra (Szatmár m.) 20.
 Dobsina (Gömör m.) 561, 598, 659.
 dobsinai ev. szuperintendens 343, 561.
 V. ö. *tiszai ev. egyházkerület*.
 doctrina christiana 118.
 dogmák 632, 659, 667.
 Doloschal Ágoston 53.
 Doloviczény Sándor 613.
 Domanovszky S.: Ürményi József perszo-

- nális kegyvesztése 138, 693.
 Domokos Lajos, tiszántúli ref. főgondnok 314–316, 544, 548–551, 558, 659.
 Domokos Márton debreceni főbíró 76.
 donatisták 193, 685.
 Donáth József kancelláriai tanácsos 408, 452, 503, 557.
 Dorschel, G.: Maria Theresias Staats- und Lebensanschauung 94.
 Dömös (Esztergom m.) 401.
 Döröcske (Somogy m.) 401.
 Draveczi József vaáli plébános 22.
 Dráva folyó 63, 265, 401.
 drávántúli magyarság 319.
 drezdai főkonzisztórium 602.
 Droszdi János bécsi ev. ágens 86, 88, 179, 180, 405, 541, 607.
 dubnicai plébános 463.
 Duna folyó 307, 395.
 dunamelléki ref. egyházkerület 28, 44, 46, 60, 88, 315, 386, 387, 561, 573, 598, 601, 609, 614–617, 622, 623, 632, 659.
 dunamelléki református püspök 59. V. ö. *Helmezi Komoróczy István, Virágh Mihály*.
 dunáninneni ev. egyházkerület 579. V. ö. *pozsonyi ev. egyházkerület*.
 Dunántúl 24. 25, 35, 44, 63, 71, 582, 583.
 dunántúli ev. egyházkerület 30, 40, 41, 315, 551, 598, 619, 620, 635, 636, 658.
 dunántúli ev. felügyelő 618.
 dunántúli ev. gravamenek 81.
 dunántúli ref. egyházkerület 82, 188, 312, 315, 573, 601, 609, 614, 615, 622, 623, 659.
 dunántúli reformátusok 531.
 dunántúli ref. szuperintendens 573.
 Eckhart F.: Mária Terézia és a magyar parasztkérdés 95, 178.
 Eger 200, 329, 331.
 br. Eger Ferdinánd államtanácsos 288, 290, 405, 406, 419, 429, 431, 435, 436, 461, 462, 490–492, 494, 495, 498, 499, 503, 553, 564, 566.
 egri egyházmegye 563.
 egri nagyprépost 329.
 egri püspök 462.
 Egy kérdésnek megvilágosítása 189.
 egyenlőség (vallási) 325, 415, 416, 418, 419, 422, 426–428, 430, 432, 486, 491, 492, 494.
 egyesült belgiumi provinciák, l. *Németalföld*.
 egyetem 26, 538. V. ö. *német egyetemek, nyugati egyetemek*.
 egyetemes nemzeti zsinat l. *rózsashegyi ev. zsinat*.
 egyetemi tanárok 475, 538.
 egyházak (általában) 101, 111, 113, 119, 123, 124, 142.
 egyházatyák 193.
 egyház és állam 111. 115. 119, 662, 670, 671.
 egyház és vallás 120. V. ö. *egyház, vallás*.
 egyház, mint szabad collegium 671, 674.
 egyház, mint társadalom 673–677.
 egyházi commissio (helytartótanácsban) 298, 299, 301, 302.
 egyházi demokrácia 70, 71.
 egyházi elit 47–50.
 egyházi értelmiségi réteg 60, 61.
 egyházi középrend 51.
 egyházi művelődés 64–67.
 egyházi perek 611, 621, 653, 655.
 egyházi rendtartás 225, 614, 615, 657, 662, 677, 678, 681.
 egyházi szokások 627.
 egyházi tanács l. *főkonzisztórium*.
 egyházi társadalom 51. V. ö. *magyar kálvinizmus, magyar lutheránizmus, magyar protestantizmus, protestáns egyház*.
 egyházi udvari bizottság 129, 292, 295, 436, 462, 487, 490, 498, 499, 502, 504, 563–565, 577.
 egyházigazgatás 203, 312, 315, 317, 571, 577, 595, 597, 601, 605, 611, 613, 614, 629–631, 640, 646, 647, 658, 662, 669, 679, 681.
 egyházjog (protestáns) 193, 203, 494, 495, 503, 592, 620, 633–635, 641–645, 655, 658, 669, 672, 673, 679.
 egyházkerület (általában) 75, 549, 601, 604.
 egyházközség 55, 57, 67, 69, 263, 270, 276, 571, 601, 621, 630.
 egyházközség lélekszáma 263, 276, 303, 385, 388, 390, 391, 398, 400, 401, 409,

- 410, 428, 429.
 egyházlátogatás 9–15, 70, 75, 150, 170, 174, 203, 209, 254, 601, 611, 613, 624, 629, 640.
 egyházpolitika, l. *valláspolitiká*.
 egyházszabadság 120, 670.
 egyházszervezet 48, 82, 123, 203, 215, 253, 254, 571, 572, 595, 601, 602, 605, 607, 611, 639, 651, 660, 662, 674.
 egyháztörténet 192, 193, 358, 680.
 egységes tanrendszer 198, 199, 209, 246, 552, 555, 556, 558, 559. V. ö. *tanulmányi rendszer (egységes prot.)*
 Eisenberg, l. *Vashegy*.
 Elek Márton prédikátor 87.
 elemi iskolázás (prot.) 52, 53, 199, 200, 507, 512.
 elítéltek látogatása 197, 198.
 ellenreformáció 27, 34, 68, 123, 193, 211.
 elnök (konzisztórium) 604, 610, 614, 617–621, 657, 658, 662.
 elnök (zsinaton) 656.
 előéneklés 153.
 előimádkozás 56–58, 85, 152, 153, 424–426, 428, 430. V. ö. *leányegyház, lévita, tanító*.
 „Első ártatlanság” szabadkőműves páholy 302.
 Elzász 666.
 Ember Gy.: Egy katolikus államférfi 96.
 Ember Gy.: Magyarország és az államtanács 128.
 emberi szabadság 110.
 emberi társadalom 186, 188.
 emberszeretet 211.
 enciklopédisták 103.
 Eördögh (Lászlófalvi) Zsuzsanna 87.
 Eperjes 26, 27, 51, 177, 178, 343, 481, 482, 483.
 eperjesi ev. prédikátor 178.
 episzkopálisok (ref.) 649.
 Erdély 5, 6, 17, 29, 123, 157, 158, 178, 180, 217, 278, 280–282, 290, 347, 372, 383, 393, 421, 438–440, 443, 445, 448–451, 457, 458, 493, 517, 534, 540, 541, 549, 553, 557, 562, 573, 576, 607, 608, 613–615, 618, 622, 623, 625, 633, 634, 644, 645, 651, 653, 654, 672, 678, 688, 693.
 erdélyi ev. főkonzisztórium 576, 643.
 V. ö. *szász evangélikusok főkonzisztórium*.
 erdélyi ev. és ref. főkonzisztórium 392, 445, 450, 451, 557, 576, 612, 615, 643.
 erdélyi fejedelemség 85.
 erdélyi fejedelmek 91, 546, 628, 629.
 erdélyi gubernium 279, 281, 282, 383, 440–443, 450, 452, 457, 503, 553, 555, 556, 557, 562, 563, 612, 615, 618, 632, 634, 644, 645, 651–653.
 erdélyi iskolaigazgatók 553, 554, 557.
 Erdélyi József kanonok, tanfelügyelő 535, 547.
 erdélyi kancellár 180, 288. V. ö. *br. Reichschach, gr. Teleki Sámuel*.
 erdélyi kancellária l. *kancellária, erdélyi*
 erdélyi közoktatási reform 534, 552–557.
 erdélyi magyarság 16.
 erdélyi nagyfejedelemség 553.
 erdélyi Norma 553–557.
 erdélyi püspök 440–443, 450, 451, 457, 463. V. ö. *gr. Batthyány Ignác*.
 erdélyi ref. főkonzisztórium 43, 44, 554, 556, 557, 634, 643–645, 651, 652.
 erdélyi ref. püspök 618.
 erdélyi tanulmányi bizottság 553–557.
 erdélyi vallásügyi törvények l. *Lipót-féle hitlevél, vallásügyi törvények*.
 Erdőd (Szatmár m.) 17–21.
 gr. Erdődy József helytartótanácsos 415.
 gr. Erdődy László 472.
 eretnek (gúnynév) 186, 204, 257, 283, 301. V. ö. *haereticus formalis*.
 eretnekek megtűrése 112, 113, 116, 687.
 erkölcsi vétségek megbírságolása 434.
 Erfurt 633.
 Erős várunk (Luther éneke) 576, 594.
 erőszakos térítés 159.
 esketés 6, 9, 174, 378, 382, 383, 417, 434, 588, 590, 593, 594.
 eskü 655. V. ö. *hivatali eskü*.
 esküdt (falus) 25, 55, 56, 307.
 esküdt (megyei) 5, 478.
 esperes 39–42, 52, 60, 69, 75, 78, 82, 144, 203, 560, 598, 599, 601, 606, 610–612, 614, 619, 621, 640, 656.
 esperes, katolikus, l. *kath. egyház*.
 esperesi konvent (ev.) 599, 607, 608, 639, 640.
 esperességek (prot.) 628, 629, 641, 656,

679.
 Esztergom megye 399, 401, 410.
 esztergomi egyházmegye 144, 148, 497.
 esztergomi érsek 5, 15, 137, 146, 150,
 295, 298–302, 321, 323, 331, 350–
 352, 373, 384, 448, 497, 506, 565, 573.
 esztergomi kanonok 146.
 gr. Eszterházy Ferenc kancellár 74, 144,
 150, 163, 174, 180, 191, 221, 264, 275,
 289, 291, 292, 294–296, 349, 350,
 360, 384, 385, 388, 394, 397, 402, 451,
 459, 460, 469, 470–472, 474, 549,
 607, 653.
 gr. Eszterházy Imre veszprémi főispán
 478.
 gr. Eszterházy Károly egri püspök 20,
 291, 300, 329.
 esztétikai tanszék (a pesti egyetemen)
 475.
 etika 104.
 Európa 224, 312, 339.
 evangélikusok 13, 21, 26, 27, 40, 52,
 57, 66, 68, 75, 77, 78, 80, 83, 86, 87, 93,
 95, 119, 120, 123, 134, 135, 138, 139,
 142, 144, 146, 151, 166, 175, 179, 180,
 182, 184, 186, 189, 196, 199, 202, 214,
 218, 244, 245, 252, 254, 278, 304, 305,
 311–317, 321, 323, 324, 328, 331, 336,
 343, 353, 357, 382, 383, 386, 387, 389,
 394, 398, 399, 401, 404, 406, 407, 409,
 412, 417, 420–422, 424, 425, 430, 434,
 435, 438, 446, 449, 458, 463, 468,
 470–476, 478, 481, 483, 488, 495,
 506–508, 512, 513, 521–524, 530,
 531, 533, 539, 540, 542, 549–551,
 553, 561–563, 565, 575–591, 595,
 597, 598, 602, 604, 605, 607–614,
 624, 625, 629, 632–637, 641–643,
 645, 647–650, 654–656, 659–661,
 664–666, 668, 671–675, 677–679,
 681, 691, 692.
 evang. egyetemes gyűlések 77, 78, 80, 81.
 evangélikus egyházkerületek 30, 40, 51,
 55, 79, 549, 597, 598, 604, 610, 640,
 647, 657.
 evangélikus esperesség 597, 641; sáros-
 zempléni 40, 659; gömöri 51, 77; nóg-
 rádi 52, 67.
 evangélikus énekeskönyv 576, 577.
 evangélikus falusi egyházak 599.
 evangélium 112, 193, 581.
 excursio I. *leányegyház*.
 explanatio (1691) 8–10, 14, 146, 158,
 168, 169, 348.
 explanatiós rendelkezések 4, 10, 11, 82,
 92, 96, 116, 139, 142–144, 146, 147,
 153–156, 159, 162, 163, 166, 170,
 171, 185, 256, 260, 273, 274, 297,
 327, 337, 340, 355, 415, 439. V. ö. *val-
 lásügyi törvények, resolutio explana-
 toria*.
 exspectánsok 36, 42, 43.
 extrastóla I. *stóla*.
 éjjeli istentisztelet 588–590.
 éneklés prédikáció előtt 587.
 Ény (Bars m.) 399.
 Érmellék 560.
 Északmagyarország 372, 385, 395, 451.
 V. ö. *Felsőmagyarország*.
 Fabó A.: Monumenta evangelicorum. 31,
 34, 48.
 falusi bírák 69, 70, 76, 151, 152, 307.
 falusi jegyző, I. *jegyző*.
 „falusi zsarnokság” 56, 70, 71.
 Faragó B.: Egyháztörténeti adatok. 76.
 Farnád (Esztergom m.) 399.
 Fata Tarczaliensia 59.
 fatemplom 25. V. ö. *templom*.
 Fazekas György csehországi ref. püspök
 87.
 febronianizmus 193, 194.
 Febronius 193. V. ö. *Hontheim Miklós*.
 Fehértemplom 528.
 Fejes János 629, 630.
 Fejér György ref. prédikátor 612.
 Fejér megye 57, 336, 337, 409, 410.
 Fejérváry Károly 314, 680.
 gr. Fekete György országbíró 298, 299,
 470, 471.
 Felbiger János pozsonyi prépost 547.
 Felcsút (Fejér m.) 57.
 feloldás 588–590.
 felségfolyamodvány (protestáns) 176. V.
 ö. *gravamenek*.
 felsőbb iskolázás 48, 538.
 Felsőmagyarország 372, 383, 385, 451.
 Felsőolcsvár (Abaúj m.) 410.
 Felsőőr (Vas m.) 87, 154, 155.
 Felsőstrázsa (Vas m.) 22.
 Felsőszeli (Pozsony m.) 391.

- Felsővárad (Bars m.) 396.
 felügyelő (egyházi) 144, 199, 598, 599, 600, 602–604, 606, 610, 613, 616, 619–621, 629, 640, 650, 656–658, 660, 678.
 felvidéki városok 27.
 felvilágosodás 64, 81, 84, 93–95, 103, 104, 117, 130, 131, 133, 131, 139, 172, 190, 193, 223, 259, 288, 291, 294, 295, 302, 304, 312, 476, 477, 493, 516, 517, 529, 530, 538, 561, 584, 587, 590, 592–594, 628, 631, 646, 663–669, 681, 684, 686, 688–690.
 felvilágosult abszolútizmus 104.
 II. Ferdinánd király 223.
 Ferenc főherceg 101, 129, 663, 693.
 ferencsek 456.
 ferneyi remete, l. *Voltaire*.
 Fessler Ignác Aurél 689.
 gr. Festetics Lajos 66.
 Festetics Antal 139.
 Fényes E.: Magyarország geographiai szótára. 13, 86.
 filia, l. *leányegyház*.
 filia (kath.) 252.
 filológia 47.
 filozófia 47, 72, 559.
 filozófiai oktatás 26, 48, 559.
 filozófiai tanszék (pesti egyetemen) 475.
 „filozófus császár”, l. *II. József*.
 Fináczy E.: A magyarországi közoktatás története. 8, 44, 46, 54, 131, 505, 507, 519.
 Fináczy E.: Adalék a magyar tanügy történetéhez. 517.
 Fináczy E.: Az újkori nevelés története. 540.
 fiscalis actio 163, 171, 198, 203, 249, 384, 402, 439, 440, 442, 444, 452, 463, 465.
 Fiume 294, 302, 472, 625.
 fizika (kollégiumi tantárgy) 550.
 fiziokraták 103.
 Fock János bécsi ev. szuperintendens 593.
 Fock–Cnopf: Ordnung der Handlungen und Gebete. 593.
 Fogarasi Pap József, marosvásárhelyi tanár 47, 475.
 Foktő (Pest m.) 23, 62, 70.
 foktői reformátusok 62, 63.
 „fordítóipar” 667.
 földbirtokszerzés (prot.) 99, 161.
 földművelés (mint tantárgy) 668.
 földesúr 4, 5, 10, 11, 11–22, 25, 30, 33, 60, 66–68, 70, 76, 93, 96, 136, 158, 160, 161, 178, 201, 204, 209, 219, 229, 230, 242, 250, 256–258, 266, 268–270, 353, 356, 366, 373, 398–400, 416, 492, 521, 528, 530, 561, 564, 612. V. ö. *kegyúri jog*.
 földesúri excessusok 209, 251, 366, 398.
 földesúri kilenced (parókiális föld után) 204.
 Földváry L.: Adalékok a dunamelléki ref. egyházkerület történetéhez. 9, 14, 16, 23, 25, 31, 33, 38–40, 44, 56, 51, 63, 66, 10.
 főesperes (katholikus) 169.
 főfelügyelő (evang.) 11, 78, 80, 598, 600, 603, 624, 625, 641, 661.
 főgondnok (ref.) 42, 77, 78, 179, 379, 392, 601. 623, 624, 649, 661.
 főispán 73, 74, 146, 258–261, 267, 308, 325, 329, 330, 419, 492, 514, 515, 526, 535, 531. V. ö. *megyei hatóság*.
 főjegyző 326, 321. V. ö. *megyei hatóság*.
 főjegyző (ref.) 601, 622.
 főkegyúri jog 118.
 főkonzisztórium (ev.) 600, 603–605, 607–609, 614, 619–621, 639–641, 657, 660, 662.
 főkonzisztórium (ref.) 77–80, 609, 617, 618, 622–624, 626, 672.
 főkonzisztórium (közös prot.) 311, 315–311, 320, 323, 603, 625, 627, 632, 644.
 főkurátor, l. *főgondnok*.
 földmérési munka 692.
 Förév (Pozsony m.), -i evangélikusok 521.
 főszolgabíró 38, 478. V. ö. *megyei hatóság*.
 Frajbász alispán 23.
 francia felvilágosodás 103, 104, 117, 133. V. ö. *felvilágosodás*.
 francia irodalom 103.
 Franciaország 94, 98, 99, 193.
 francia protestantizmus 118.
 Franequeri 37.
 Frank G.: Das Toleranzpatent. 87. 217, 592, 633, 645, 685, 688.
 Frankfurt 47, 688.
 frankok 18, 19. V. ö. *német jobbágyság*.

- Frankónia 17.
 Friedreich E.: A pesti piarista gimnázium tanulói. 60.
 Frigyes Vilmos, a nagy választófejedelem 119, 124.
 Fuhrmann K.: Gr. Teleki József 531.
 Fuker Fr. Jakab kassai orvos 683.
 Fuker, P. I.: Was ist Toleranz? 683.
 fülbegyónás 224.
 II. Fülöp, spanyol király 112...
- Galambos Mihály nagyenyedi tanár 688.
 Galambos M.: Hieronimns József úrnak...
 pásztorlevele 688.
 Galgóczy K.: Nagykőrös város monographiája. 88.
 Galícia 89, 298, 299, 372, 383, 392, 472.
 gallikanizmus 117, 118, 193, 194.
 gallikán egyház 117.
 Garamszeg (Zólyom m.) 674.
 Gáhy Ferenc helytartótanácsi fogalmazó 404.
 br. Gebler Tóbiás, államtanácsos, majd osztrák-cseh alkancellár 96, 129–131, 134, 135, 142, 143, 148, 149, 151–154, 166, 167, 170, 172–174, 185, 192, 194, 200, 207–210, 212, 214, 216, 219, 222–226, 228, 233–241, 243–245, 247–249, 251, 254, 255, 557–261, 264, 267–270, 272, 276, 277, 279, 230. 288, 296, 307, 309, 319, 335, 336, 338–340, 345–348, 358–362, 364–368, 380, 390, 404, 439, 441–444, 447, 467, 469, 488, 509–511, 543, 546, 550, 555, 562, 563, 576, 577, 632, 642, 647.
 Gebler T.: Klementina. 131.
 Gebler T.: Thamos. 131.
 Gebler votuma Ürményi laboratóriumáról 167–173.
 Geczelfalu (Gömör m.) 52. 605.
 generale consistorium, l. *főkonzisztórium*.
 generalis conventus 315.
 generalis director (konzisztórium) 604.
 generalis notarius (erdélyi) 618, 652.
 generalis scribe (ref.) 601.
 generalis szuperintendens (ev.) 604.
 generalis visitatio, l. *egyházlátogatás*.
 generalis zsinat (Erdélyben) 651.
 Gent (Belgium) 220.
 genti rendelet 220–226. 229. 230.
- geometria (tantárgy) 533.
 germanizálás 505, 534–536.
 Geschichte der evang. Kirchengemeinde
 A. B. zu Pozsony 579, 585, 594.
 Géfin Gy.: A szombathelyi egyházmegye
 története. 469, 470.
 Géres (Szatmár m.) 20.
 Géresi K. 45, 88.
 Gice (Gömör m.), -i ref. lelkész 423.
 Gige (Somogy m.), -i ref. lelkész 331.
 gimnáziumok (protestáns) 71, 539–541, 550, 557, 559.
 Glozsán (Bács m.) 134, 135, 137, 139.
 Goethe 516.
 br. Goltz 630.
 Gomboss Mihály 585, 590, 591.
 gondnok (prot. esperességi és kerületi)
 597, 599, 605, 616. V. ö. *kurátor*.
 Gölnicbánya (Szepes m.) 396, 433, 461.
 Gömöri Dávid 680.
 Gömör megye 5, 51, 141, 142, 144, 175, 330, 331, 382, 395, 399, 423, 478.
 gömörmegyei evangélikusok 382, 582.
 görög katolikusok 172, 443, 446, 643.
 görög keletiek 100, 135, 172, 227, 254, 266–268, 271, 278, 281, 282, 295, 346, 347, 366, 422, 460, 461, 471, 472, 474, 480, 484, 488, 527, 549, 565.
 görögkeleti papok 63, 64, 266, 268.
 görög nyelv 41, 72.
 Görömbei P.: A nagykállói ev. ref. egyház története. 56.
 Göttinga 47, 130, 166, 477, 664.
 Gradeczi Horváth Imre ügyvéd, majd szepesi alispán 184, 311, 315, 317, 319, 320, 680.
 Gragger B.: Kazinczy Ferenc iskolai inspektorságához. 529.
 grammatika (kollégiumi osztály) 54.
 Grassalkovics Antal özvegye 71.
 Grasse báróné 80.
 gravamenek (prot. egyházi) 76, 79, 81, 82, 84, 90, 91, 143, 144, 148, 175, 176, 178, 179, 183, 184, 195, 196, 199–201, 204–206, 208, 211–214, 228, 230, 232, 233, 235, 239, 240, 241, 243, 248, 257, 258, 262, 273, 274, 304, 311, 312, 318, 350, 387, 388, 392, 438, 451, 452, 552, 610, 647.

Gräven altábornagy 594.
Greiner, az udv. tanúim, bizottság tagja 557.
Groningen 48.
Grotius Hugo 107.
gubernátor (erdélyi) 503, 555.
gubernium, l. *erdélyi gubernium*.
Guglia: Maria Theresia. 105.
Guta (Nógrád m.) 417.

gyermekágyas nő, l. *avatás*.
gyermek elvétele 15, 95, 196, 204, 107, 236, 237, 273, 353, 355, 359, 462, 463.
gyermek más hitre csábítása 341, 455, 457, 463, 464.
gyermek vallásváltoztatása 453–455, 462.
gyertya használata istentiszteletnél 588, 589.
Gyón (Pest m.) 377.
gyónás 263, 586, 590, 639.
Gyöngyös 407.
Gyöngyösi István, a költő 50, 51.
Győröcske (Ung m.) 401.
Győr 39, 42, 305, 387, 512, 665.
Győr megye 5, 397, 398, 401, 406, 421.
győri egyházmegye 55.
győri evangélikusok 305, 324, 364, 381, 388, 389, 512.
győri püspök, l. *gr. Zichy Ferenc*.
győri ref. egyház 36, 364, 388, 389, 512.
Gyula, l. *Magyarygula*.
Gyulafehérvár 24, 553.
gyulafehérvári püspök 553. V. ö. *gr. Batthyány Ignác*.
Gyúró (Fejér m.) 336, 338, 340, 341, 350.
gyülekezet (prot.) 31, 33, 36, 40–42, 44, 51, 58, 61, 63, 65, 67–70, 75, 83, 86, 119, 152, 203, 215, 225, 281, 391, 417, 419, 543, 545, 560, 566, 579, 581, 583, 586–589, 591, 593, 595, 598, 606, 610, 622, 628, 630.

Haan, erd. kancelláriai tanácsos 553, 555.
Haan L.: A magyarországi evangélikusok egyetemes gyűlései. 78. 80.
Habakuk próféta 65.
Habsburg-ház 4, 73, 91–93, 97, 110,

119, 122, 379, 476, 691.
Habsburg-monarchia 6, 92, 100, 122, 128, 129, 133, 134, 172, 216, 223, 232, 242, 262, 269, 292, 309, 498, 516, 517, 532, 534, 553, 576, 578, 580, 592, 633, 643, 665, 691. V. ö. *Habsburg-ház*.
hadgyakorlat 225.
haditanács 231.
Hadrovics, kancelláriai tanácsos 400, 428, 616.
hadsereg, l. *császári katonaság*.
haereticus formalis 235. V. ö. *eretnek*.
Hajdúböszörmény 53, 58.
Hajmáskér (Veszprém m.) 398.
Hajnóczy 680.
Hajnóczy József, Szerem megye alispánja 477.
halálraitelt vesztőhelyre kísérése 197, 198, 243, 413, 414.
Halász József dunántúli ref. szuperintendens 188, 566, 615, 617, 618, 623.
haldoklók látogatása 145, 171, 174, 197, 198, 243, 257, 275, 342, 423, 450, 451, 453.
Halle 47, 51, 130.
gr. Haller József helytartótanácsos, később nagyvárad kerületi főispán 300, 302, 401, 403–405, 416–418, 426, 427, 464, 486, 489, 521, 522, 535–537, 560.
haranghasználat 141, 154, 155, 174, 225, 227, 272, 273, 377, 381, 418–421, 428, 487, 489.
hardicsai (Zemplén m.) reformátusok 379.
Harka (Sopron m.) 431.
hatalom átruházási szerződés 670, 671, 686.
határörvidék 135, 169, 234.
Hatvani István, debreceni professzor 47, 85, 533, 544, 548, 558.
gr. Hatzfeld Károly államminiszter 129, 130, 132, 133, 142, 143, 148, 149, 153–155, 172–175, 210–212, 214, 215, 218, 219, 221, 224–226, 228, 235, 237–240, 242, 245–251, 254, 256, 258, 260, 267, 270, 271, 276, 277, 280, 281, 288–290, 292, 336, 338, 340, 342, 345–347, 350, 358–362, 365, 366, 368–371, 374–376, 380, 381, 391, 392, 398, 399, 401, 404, 405,

- 409, 413, 416, 417, 419–421, 430, 431, 435, 436, 440–444, 447–449, 451, 452, 458, 469, 487, 488, 490, 491, 494, 500, 504, 513, 520, 539, 541, 544, 550, 555, 558, 559, 562–564, 566, 573, 574, 576–578, 592, 608, 609, 632, 643, 647, 648, 651, 660.
- Hauck: Realencyklopädie für prot. Theologie 167, 516, 577, 598, 599, 671.
- Hay königgrätzi püspök 685.
- Haydn József 516.
- haza 188.
- Hármaskönyv 30, 158, 181, 183, 185, 357. V. ö. *Corpus Iuris*.
- háromszori kihirdetés, l. *kihirdetés*.
- házasság 57, 224, 255, 256, 464, 493–501, 503, 505.
- házassági jog 493, 496, 497, 499, 505.
- házassági pátens 493–500, 503.
- házassági perek 8, 203, 209, 255, 256, 602, 605, 652.
- házasságtörök fegyelmezése 198.
- Händel, zeneszerző 516.
- Heftner Pál 457.
- Hegyalja 59.
- Hegyeshalom (Mosón m.) 391.
- Heice (Abaúj m.), -i reformátusok 523.
- Heidelberg 673.
- heidelbergi káté 65. 200. 314.
- br. Hellenbach György 315, 328, 598.
- Helmei Komoróczy István dunamelléki ref. püspök 31.
- helytartótanács, magyar királyi 10, 13–15, 25, 58, 83, 92, 93, 96, 134, 136–138, 140–142, 144–147, 149–153, 156, 163, 164, 170, 171, 175, 200, 202, 203, 208, 214, 217, 222, 241, 246, 249, 252, 260–262, 264, 265, 267, 268, 272, 277, 278, 281, 287, 292–294, 296–301, 303, 308–311, 313, 314, 316, 331, 332, 335–340, 343, 349, 350, 353, 354, 356, 364–371, 375–378, 380, 382, 384–391, 393, 394, 396–398, 400–403, 405–408, 410, 412, 415, 416, 418–429, 433–435, 440, 445, 446, 448, 457–459, 460–462, 464, 465, 468–472, 474–477, 479, 480, 483, 486, 487, 489, 490, 492, 496–499, 506, 508, 512–515, 517, 521–526, 531, 534–539, 541–543, 545, 547–552, 560, 563–566, 574, 579, 585, 592, 596, 598, 606, 609, 611, 612, 614–616, 619, 621, 624, 625, 628, 655, 660, 661, 682, 690, 692.
- gr. Herberstein laibachi püspök 685.
- Hermann E.: A bécsi államtanács és br. Andrássy Antal 498.
- hermeneutika 41.
- heterodoxus (protestánsok gúnyneve) 204, 257, 331.
- Hetény (Komárom m.) 150.
- Heves megye 5, 329, 389, 396, 397.
- héber nyelv 41, 51, 72.
- Héreg (Komárom m.) 523.
- hétszemélyes tábla 302, 312, 322, 467, 468, 473, 692.
- Hibbe (Liptó m.) 53
- Hidegkút (Tolna m.), -i evangélikusok 424, 425.
- hierarchia (kath.) 118, 119, 600.
- hierarchia (prot.) 602, 607, 615, 619, 622, 656, 690.
- Hintze O.: Die Hohenzollern 119.
- Historia diplomatica de statu religionis evangelicae, l. *Okolicsányi Pál*.
- hitelvek (evang.) 605, 621, 638, 657, 658, 671.
- hittan 511, 513, 515, 518, 522, 668.
- hivatali eskü 151, 197, 239, 468.
- hivatalviselés (prot.) 8, 73, 99, 148, 161, 162, 169, 178, 181, 182, 184, 187, 196, 204, 205, 210, 227–229, 238, 258, 259, 265–267, 271, 272, 279–281, 304, 308, 322, 366, 466–468, 470–475, 486.
- hivatalviselés (Erdélyben) 279, 280, 281.
- hivatástudat (prot. lelkeszi rendben) 37, 60, 61.
- Hloupietin (Hlaupietin) 397, 406.
- Hobbes 107, 115.
- br. Hocher Pál osztrák kancellár 93.
- Hock, C: Der österreichische Staatsrath 128, 129, 493, 496, 497, 504.
- Hodos, l. *Órihodos*.
- hodrusbányai (Hont m.) evangélikusok 383, 384, 392.
- Hofburg 304,
- Hohenzollernek 662.
- Holics, -i evangélikusok 422.
- holland diákok 49.
- holland követség (berlini) 130.

holland reformátusok tanrendszere 667.
 Hollandia l. *Németalföld*.
 Holzknecht: Ursprung und Herkunft der Reformideen Kaiser Josef's II. 105.
 Holczmann Antal helytartótanácsi titkárhelyettes 428, 429, 547.
 Holzmann–Bohatta: Deutsches Pseudonymen-Lexikon. 665.
 Homokszentgyörgy 13.
 Hont megye 5, 144, 330, 395, 400, 411.
 Hontheim Miklós 193, 194,
 Hora, oláh parasztvézér 305.
 Hornyánszky V.: Beiträge zur Geschichte evangelischer Gemeinden 53.
 Horváth-család 35.
 Horváth Imre, l. *Gradeczi Horváth Imre*.
 Horváth Jakab 613, 680.
 Horváth K.: Verseghy Ferenc 689.
 Horváth Zsigmond 473.
 horvátok 21.
 Horvátország 161, 169, 265, 267, 268, 318, 320, 357.
 Hóman B.: A forráskutatás és forráskritika története 678.
 (Hóman-)Szekfü: Magyar Történet. 8, 117.
 Hölvény (Bars m.) 396.
 Hörk J.: A sáros-zempléni ev. esperesség 40.
 Hörk J.: Az eperjesi kollégium története 27, 177.
 Hrabovszky József 590, 605.
 Hrabovszky Sámuel dunántúli ev. szuperintendens 613, 618, 661.
 hradisi kerület (Morvaország) 229.
 Hrdlicska János wsetini ev. lelkész 87.
 hugenották 598.
 humanisztikus tantárgyak 71, 669.
 humánium 14, 86, 89, 101, 211, 304. V. ö. *vallási türelmesség, emberszeretet*.
 Hunyadi Ferenc tiszántúli ref. kerületi főjegyző 622.
 Hunyadi Sámuel érmelléki ref. esperes 560.
 Huszti Gergely akadémikus 39.
 idealis et normativa resolutio, l. *resolutio explanatoria, explanatios rendelkezések, vallásügyi törvények*.
 Igar (Heves m.) 389, 396, 397.
 Igló 343, 512.

Iharosberény (Somogy m.) 53.
 iklódi jobbágyok 304, 305.
 Ila B.: A Thurzó-levéltár iratai 34.
 Illésházy, trencsénmegyei főispán 371.
 illyr ügyek 294.
 illuminátus rend 516.
 imaház, l. *oratórium*.
 imaóra 667.
 impanisatio (az úrvacsora csúfneve) 204.
 Imre S.: Kazinczy Ferenc iskolai inspektorsága 529.
 Inczedy, csehországi ref. lelkész 436.
 indifferentizmus 94, 95, 99, 133. V. ö. *vallási közömbösség*.
 individualizmus (vallási) 121.
 individuum (Rousseaunál) 109.
 inokai (Heves m.) protestáns tanító 507.
 inkvizíció 685.
 inspektor (iskolai), l. *tanfelügyelő*.
 Institoris, l. *Mossóczy Institoris*.
 intolerancia, l. *vallási türelmetlenség*.
 Intzédi János 86, 87.
 ipar (mint tantárgy) 668.
 iparosok (prot.) 16, 29, 74, 99, 150, 171, 174, 189, 196, 197, 208, 239, 240, 258, 272, 273, 304.
 iparosok kath. szertartásokon 150, 171, 124, 196, 197, 208, 239, 240, 272, 273.
 iparüzéstől eltiltás 16, 74, 99, 171, 197, 258, 304.
 irmok (konzisztoriális) 604, 621.
 irnokság (prot.) 205.
 iskola (általában) 123, 436, 491, 515, 517, 528, 563.
 iskola (nemzeti, nép) 475, 505–507, 519, 520, 524, 525, 527, 535, 536, 552.
 iskola (protestáns) 8, 14, 15, 24, 26–28, 42–46, 51, 52, 54, 55, 57, 59–61, 69, 71–73, 75, 76, 80, 87, 88, 146, 152, 171, 172, 174, 183, 189, 198–200, 203, 207, 208, 215, 243–247, 263, 264, 303, 309, 312, 314–317, 320, 323, 337, 342, 345, 353, 377, 386–388, 397, 398, 403, 425, 436, 473, 490, 506–515, 517, 518, 525, 529, 532, 535, 537, 538, 542, 544–547, 549, 550, 553–559, 563, 602, 605, 611, 621, 624, 632, 635, 650, 656, 662, 664, 667, 668, 679.
 iskolák bezárása 8, 9, 16, 26, 27, 44, 72,

- 76, 171, 172, 200, 207, 337, 505, 507, 510, 526.
- iskolák lefokozása 72, 171, 200, 506.
- iskolák szekularizációja 56.
- iskola visszaadása 512.
- iskolaépület fenntartása 171, 527, 528.
- iskolai gondnok (ref.) 601.
- iskolamester, l. *tanító*.
- iskolaügy reformja 93, 101, 131, 198, 246, 282, 312, 505, 517, 518, 519.
- V. ö. *Mária Terézia*.
- Isten 11, 78, 89, 95, 97, 102, 106, 107, 111, 115, 167, 169, 187, 191, 211, 227, 242, 415, 439, 449, 498, 584, 638, 657, 667, 687.
- istentisztelet 54, 63, 85, 118, 123, 143, 145, 168, 197, 202, 234, 250, 263, 272, 335, 337, 338, 341, 369, 374–376, 381, 389, 400, 426, 429, 430, 492, 561, 563–567, 578, 582, 586, 587, 589, 590, 594, 668, 671, 674.
- ius circa sacra 656, 671, 672, 674–676, 678.
- ius in sacra 671, 678.
- ius reformandi illimitatum 263.
- Iványi B.: A Teleki-család gyömrői levéltára 477.
- Izdenczy József kancelláriai tanácsos, majd államtanácsos 13, 141, 288, 303, 379, 403–405, 419, 427, 434–436, 472, 482, 490, 491, 498, 499, 511, 513, 517, 519, 523, 542, 546, 557, 558, 563, 564, 566, 693.
- jakabfa (Zala m) 391.
- Jankovich Tivadar, a gör. kel. Iskolák igazgatója, majd nagyváradi tankerületi főigazgató 447, 547, 549.
- gr. Jankovics Antal helytartótanácsi elnök 404.
- Janis Pannonius 50, 474.
- janzenizmus 118, 131, 685.
- Jáhn Miklós modori ev. lelkész 590.
- Jánosi (Gömör m.) 142.
- Jánossy L.: Az evangélikus liturgia 581.
- jász kun kerület 331.
- jegyesek kihirdetése, l. *kihirdetés*.
- jegyesek megáldása 586.
- jegyző 74. V. ö. *megyei hatóság*.
- jegyző (falusi) 55–59, 141, 151, 152, 424, 523.
- jegyző (prot. egyházban) 599, 601, 603, 604.
- jegyző (zsinaton) 656, 658.
- Jena 34, 130, 630, 634, 666.
- Jeney István 497.
- Jenke (Ung m.) 86.
- Jeruzsálem 667.
- Jessenius György 87.
- Jessenius Joel 87.
- Jeszenák István, pozsonyi ev. kerület felügyelője 598, 600, 605, 631, 650, 680.
- Jeszenák Pál 180, 635.
- jezsuita iskolák 15, 27, 28, 139, 157, 686.
- jezsuita rend 22, 118, 131, 137, 139, 221, 530, 531, 689.
- jezsuita történetírók 4, 158.
- Jézus Krisztus 65, 112, 119, 172, 192, 193, 259, 583, 638, 666.
- jobbágyok (kath.) 25, 54, 55, 256, 492.
- jobbágyok (prot.) 3–5, 16–22, 27–32, 37, 55, 58, 63, 64, 66–68, 71, 79, 83, 167, 178, 189, 201, 204, 230, 242, 250, 253, 257, 258, 266, 269, 331, 344, 356, 374, 385, 393, 463, 488, 492, 561, 599.
- jobbágyok (prot.) hithűsége 62, 66, 67, 71.
- jobbágyság (általában) 62, 440, 528, 612, 693.
- jobbágyság a papság soraiban 28, 29, 58, 60.
- jobbágyszolgalmányok 17, 18.
- jobbágyvédó politika 26.
- jobbágyzavargás 63.
- jozefinizmus 117, 118, 193, 288, 294, 302, 476, 516, 532, 576.
- jócselekedetek 224.
- II. József 25, 66, 81, 86, 90, 95, 97–118, 121, 122, 124, 127–134, 137–139, 141–157, 161–165, 170, 174, 175, 177–181, 183–185, 190–192, 195, 198, 200, 208, 207, 210, 212–217, 219, 220, 222, 223, 225–247, 249–251, 253–256, 258, 260, 265–272, 274–281, 283, 287–290, 292–299, 301–303, 305–309, 313–317, 319–330, 332–338, 340–343, 345–353, 355, 356, 358–371, 373, 375–377, 379, 380, 382, 383, 385–427, 430–436, 438–453, 456–460, 462–

- 465, 467–476, 478–484, 486–490, 492–505, 507, 508, 510–517, 520–524, 527–529, 531, 532, 538–547, 549–553, 555–563, 565, 567, 571, 572, 575–581, 585–587, 592, 596, 600, 603, 606–609, 612–614, 616–618, 626, 629, 630, 633–635, 642–647, 649–656, 660–662, 664, 668, 669, 672, 682–687, 689–692.
- II. József államszemlélete 97, 101, 102, 103, 110, 111, 432.
- II. József iskolaügyi reformjai 505, 507–514, 516–560.
- II. József természetjogi tanulmányai 105–108, 111.
- II. József világnézete 97–100.
- jurátusok 322, 467, 468.
- jurátusság (prot.) 205, 467, 468.
- Justice könyvtára 49.
- kabinetiroda 175, 212, 213, 226, 260, 280, 349, 365, 371, 384, 397, 398, 419, 420, 467, 480, 481, 501, 527.
- Kalocsa 70.
- kalocsai érsek 62, 63, 327, 332. V. ö. *gr. Batthyány József, Patacsics Ádám.*
- kalocsai érseki vikárius 70.
- kalocsai káptalan 428.
- kamara, magyar kir. udvari 128, 467, 472, 476, 480, 689, 692. V. ö. *Udvari kamara.*
- kamarai birtokok 217, 492.
- kancellár 74, 79, 83, 150, 163, 174, 221, 325, 349, 350, 380, 384, 388, 394, 397, 402, 451, 459, 460, 469, 470, 472, 474, 495, V ö. *gr. Eszterházy Ferenc.*
- kancellária, erdélyi 128, 231, 272, 278–282, 291, 347, 442–445, 477, 553–556, 562, 632, 645.
- kancellária, magyar udvari 9, 12–15, 25, 73, 76, 77, 83, 96, 134–138, 140–146, 149–157, 163–167, 169, 171, 172, 174, 175, 190–192, 194, 203–209, 211, 213–217, 221–223, 231–233, 235–237, 239, 241, 242, 244–247, 249, 251, 253, 255, 256, 258, 260–264, 267, 268, 270, 272–274, 277, 278, 281, 287–292, 294–296, 301, 303, 305, 308–311, 313, 315, 331, 334–338, 340–343, 345–351, 357–362, 364, 365, 367–369, 371, 373, 374–380, 382–386, 388–390, 392, 394–400, 402, 403, 405–410, 413–422, 424, 425, 427, 428, 430–434, 438, 440–444, 447, 448, 450–452, 456–460, 462–464, 467–470, 472–474, 477–482, 484, 488–497, 499–501, 503, 506, 509, 511, 512, 514, 515, 517, 519, 520–523, 526, 528, 534, 539–545, 547, 549, 550, 558, 560, 566, 567, 573, 579, 580, 585, 596, 605, 608, 609, 611, 612, 616, 624, 632, 634, 644, 645, 652, 654, 655, 659, 660, 682, 691, 692.
- kancellária, osztrák-cseh 128, 129, 217–219, 222–225, 228, 229, 231, 262, 263, 269, 270, 276, 292, 296, 297, 310, 341, 436, 448, 449, 456, 487, 497, 576, 579, 580, 585, 593, 595, 596, 633, 634, 643, 644.
- Kapi (Győr m.) 401.
- Kaposfő (Somogy m.) 401.
- Kaposi Sámuel marosvásárhelyi tanár 48, kapucinusok 141, 689.
- kar (prot. istentiszteleten) 588, 589.
- Karner Ferdinánd, a pozsonyi konvent felügyelője 590.
- Karwinsky Ernő, a bécsi ev. konzisztórium titkára 642, 644.
- Kassa 24, 150, 474, 482–484, 530, 532, 583,
- kassai tankerület 530, 532.
- Kastélyosdombó 13.
- kathechizálás 278, 510, 512, 530, 639, 667.
- katholicizmus (a monarchiában) 96–99, 102, 218, 220, 223, 224, 229, 271, 276, 439, 448, 498, 576, 684, 686. V. ö. *magyar katholicizmus.*
- katholikus egyház 3, 4, 9, 10, 22, 61, 67, 69, 75, 81, 100, 102, 113, 114, 117, 119, 123, 131, 135, 148, 157, 159, 171, 181, 185, 192, 195, 198, 211, 223, 234, 236, 245, 247, 249, 253, 254, 256, 261, 277, 278, 291, 297, 331, 350–352, 358, 360, 363, 367, 370, 378, 379, 393, 402–404, 412, 414, 416, 426, 438–441, 446, 448, 449, 451, 453, 458, 461, 463, 464, 466, 470, 483, 487, 488, 493, 495–497, 501, 502, 504–506, 527, 554, 555, 557, 563, 566, 572, 573, 575, 596, 600, 643, 647, 684, 689.
- katholikus egyházi tanácskozások 607.

- katholikus fejedelem 95, 440.
katholikus iskola 53, 54, 138, 159, 199, 236, 342, 488, 508–515, 517–520, 524, 529, 533, 536, 545, 548, 554–556, 559.
katholikus kegytárgyak 341.
katholikusok (Erdélyben) 279, 281, 282, 438, 440–444, 446, 447, 450, 451.
katholikus pap, l. *pléhános*.
katholikus püspöki vizsgálat, l. *egyház-szervezet*.
katholikus püspökök tiltakozása 350–352, 357, 358, 363, 393.
katholikus történet szemlélet 4, 158, 506.
katholikus ünnepek megtartása 189, 196, 197, 208, 239, 427.
katholikus vallás 95, 119, 122, 123, 134, 136, 140, 154, 159, 160–166, 168, 170, 172–175, 185, 187, 189, 194, 196, 206, 211, 213, 214, 235, 237, 238, 242, 250, 273–275, 277, 278, 304, 318, 329, 346, 351, 353, 355, 358, 359, 376, 378, 394, 395, 415, 432, 435, 437, 441, 442, 444, 446–448, 450, 452, 456, 457, 459, 460, 461, 463, 464, 482, 488, 501, 503, 531, 555, 576, 685.
katholikus vallás terjesztése 159–162, 165, 173.
katholizálás 21, 22, 27, 38, 65, 96, 130, 185, 204, 234, 236–238, 257, 258, 275, 282, 354, 395, 446, 453, 458, 463, 488, 503, 546, V. ö. *rekatholizálás*.
katonai istentisztelet 577, 578.
katonaság, l. *császári katonaság*.
hg. Kamiit z Vencel államkancellár 100, 129, 130, 133, 134, 192, 212, 226–231, 233, 235, 239, 248, 251, 254, 260, 261, 267–270, 272, 279, 289, 319, 336, 338, 340, 348, 347, 359, 360, 362, 380, 392, 4–30, 440, 443, 444, 447, 449, 452, 469, 458, 504, 510, 520, 521, 578, 579, 632, 633, 635, 642, 644, 651, 691.
Kayser, Chr. G.: Vollständiges Bücherlexikon 665, 663.
Kazinczy Ferenc 294, 307, 475, 476, 524, 529, 531, 560.
Kazinczy F.: Pályám emlékezete 294.
Kazsu (Zemplén m.) 379.
Kálmánca (Somogy m.) 13, 14, 398.
kálvinizmus, l. *magyar kálvinizmus*.
kánonjog 168, 192, 193, 495, 499.
kánonok 623, V. ö. *komjáthi kánonok*.
kántor 54, 55, 510–514, 518–520, 522, 566.
káplán 5.
káptalan (erdélyi) 618.
III. Károly 8, 54, 239, 489, 693.
gr. Károlyi Antal 20, 327.
gr. Károlyi Ferenc 28.
gr. Károlyi Sándor 17, 18.
Kászony (Bereg m.) 35.
kegyes hagyományok 198.
kegyúri jog 67, 68, 266, 268–270, 409, 492, V. ö. *földesúri jog*.
keleti irodalom (tantárgy) 47.
kereskedők (prot.) 16, 74, 150, 205, 304.
kereszt 588, 589.
keresztelés 63, 141, 169, 174, 197, 209, 240–242, 254, 353, 355, 359, 361, 378, 382, 383, 392, 417, 423, 425, 426, 436, 445, 572–575, 577, 579, 584, 586, 590, 593, 594.
Keresztési József ref. lelkész 31, 33, 49, 297, 415, 478, 559, 560, 566.
keresztény vallás 181, 192, 194, 211.
kerületek (prot. egyházi) általában 42, 80, 85, 315–317, 387, 573, 603, 611, 614, 615, 619, 648.
kerületi főnök, l. *Kreisamt*.
kerületi gondnok (ev.) 599, 610, V. ö. *gondnok*.
kerületi gyűlés 608, 609, 611, 619, 626, 654, 661.
kerületi konvent (ev.) 599, 602, 607, 808, 639, 676.
kerületi tanácskozások 607.
kerületi tábla 474.
Kéler Gottfried 631, 635, 636, 680.
kémia (mint tantárgy) 668.
kényszerkeresztelés 197, 240–242, 355, 359, 361, 573–575.
Késmárk 184, 481, 558, 581, 582.
Kéty (Esztergom m.) 410.
Khevenhüller-Metsch–Schlitter: Aus der Zeit Maria Theresias. 127.
kibecsülés 201.
Kigler Ferdinánd piarista 547.
kihirdetés 414, 415, 418, 426.
kincstár, l. *állam*.
Királyhágó 282, 383, 608, 654.
királyi akadémia 512, V. ö. *akadémia*.
királyi biztos 64, 254, 255, 300, 367,

- 514, 609, 647, 649–651, 653 655–658.
királyi kúria 255.
királyi rendelet (vallásügyi) l. *resolutio explanatoria, explanatiós rendelkezések*.
királyi tábla 205, 322, 467, 473, 474.
Kirchbndorf, l. *Váralja*.
Kirchengesezbuch für die beiden evangelischen Confessionen in Poblén 634. V. ö. *Scheidemantel*.
Kis család 35.
Kis E.: A pápai főiskola története 28, 44.
Kis Ferenc ref. esperes 617.
Kis János, dunántúli ev. szuperintendens 30, 41, 53, 55, 68.
Kis János szuperintendens emlékezései életéből 30, 55, 68.
Kisbari (Zemplén m.) 379.
Kisbucsan (Nyitra m.) 606, 635, 650.
kisebbség (nyelvi) 84, 85.
kisebbség (vallási) 56.
Kiserdőd, l. *Erdőd*.
Kisfalud (Gömör m.) 142.
Kishont 672.
Kislomnic (Szepes m.) 524.
kisnemesség 30, 32, 33.
kisnemesség vallásgyakorlata 14, 58.
Kissalló 396.
Kisszeben 463, 481.
Kistűjszállás 463.
Kiss Á.: A magyar népiskolai tanítás története 52.
Kiss család 463.
Kiss K.: A szatmári református egyházmegye története 20, 28, 30, 52, 68, 69, 566.
Kiss K.: Emlékezés a csehországi magyar papokról 87.
Kiszács (Bács m.) 134.
Klanicza Márton ev. lelkész 609, 635, 636, 641, 680.
Klaniczay János besztecebényai iskola-felügyelő 531.
klasszicizmus 61.
klasszikus nyelvek 49, 71.
klérus (katholikus) 11, 15, 16, 22, 24, 28, 92, 97, 100, 101, 113, 119, 131, 132, 137, 142, 145, 146, 160, 161, 168, 171, 175, 185, 195, 202, 203, 207, 209, 210, 219, 233, 235, 240, 242, 250, 274, 277, 292, 294, 295, 299–302, 304, 313, 325, 330, 331, 341, 346, 355, 367, 379, 395, 401, 403, 405, 411, 415, 427, 431–433, 437–440, 445, 451, 457, 461, 468, 470, 496, 497, 504, 520, 524, 527, 547, 564, 566, 684, 685, 687, 689, 691.
ifj. Klobusiczky József helytartótanácsos 302, 422, 428, 487, 492, 526, 616, 618, 625, 660.
Klsak Anna 462.
Knezovics, kanonok 23.
koadjutor (ref.) 601.
Kolár János kishonti ev. esperes 672.
Kollár Ádám 80.
kollektázás 27, 198, 199, 208, 245, 254, 337, 344, 345, 543–546.
kollégium, l. *iskola* és az *egyes városok* alatt.
kollégiumi kedvezmények 36, 42.
Kollonich Lipót bíboros 4, 5, 8–10, 159, 348.
gr. Kollonics László nagyváradai püspök 415
kolostor 189, 208, 263, 318, 440, 442–445, 447, 456.
Kolozsvár 456, 618, 645.
Komárom megye 5, 150, 373, 396, 411 574.
Komárom város 151, 364, 416, 661.
komáromi evangélikusok 511.
Komáromi Pál szemerei prédikátor 36.
komáromi ref. esperesség 83.
komáromi reformátusok 364, 416, 417 511.
komjáthi kánonok 51, 52.
Komjáthy Ábrahám 89.
Koncz J.: A marosvásárhelyi ref. kollégium története 35, 37, 43, 48, 50, 475.
konfirmáció 586.
konfirmált protestánsok 342.
kongrua, l. *stóla*.
Kontrollorgang (a bécsi Burgban) 304.
konvent 45, 596, 597, 599, 607, 610, 639 640, 654, 658, 661.
konvertiták 38, 168, 282, 453, 454, 458–460, 463, 505, 545. V. ö. *katholizálás, rekatholizálás*.
konziliárius (helytartótanácsban) 470.
konzisztórium 43, 77–79, 81, 225, 311–

- 314, 494, 598, 600–603, 605–610, 614, 616–620, 622, 623, 625, 626, 628, 629, 632, 642, 643, 645, 650, 652, 653, 654, 657, 658, 660, 671, 672, 675, 676, 679. V. ö. *Főkonzisztórium*.
- Korabinszky János 533.
- kormányshéék, l. *helytartótanács, kancellária*.
- Kornis Gy.: A magyar művelődés eszményei. 534, 553.
- Kornis József kerületi táblai bíró 474.
- Koszó J.: Fessler Aurél Ignác 689.
- Kovachich Márton György 688–690.
- Kovachich: *Dissertatio de religione* 688.
- Kovács Ferenc, csehországi ref. szuperintendens 87, 89.
- Kovács Sándor 51.
- Kovács József, az erdélyi tanulmányi bizottság tagja 556.
- Kovácsnai Sándor, marosvásárhelyi tanár 50, 51, 178.
- Kónyi János: A háládatos protestáns 683.
- kölcsonös iskolalátogatások (prot.) 199, 244, 245, 507, 508.
- kölcsonös prot. egyházi szolgálat 142.
- Kölcse (Tolna m.) 39.
- königgratzi püspök 573
- könyörgés 66.
- könyvtárak (prot.) 28, 43, 49, 548.
- körmenet 168, 196, 230, 240, 427, 483.
- Körmöcbánya 74.
- középkor 40, 60, 64, 67, 76, 193, 283.
- középkori elemek az ev. liturgiában 587–590.
- középkori jog 597.
- középosztály, l. *magyar középosztály*.
- közjog 104, 295.
- közjó 100, 265, 273.
- közoktatási ügyek 292–295.
- közös ének (prot.) 588.
- közös iskola, l. *vegyes iskola*.
- közös templom, l. *szimultáneum*.
- község (politikai) 55.
- Köröshegy (Somogy m.) 150, 416.
- köröshegyi reformátusok 416.
- Körösi György 47.
- Köszeg 24, 353, 468, 469, 513.
- köszegi kerületi tábla 468, 469.
- Kraina (Nyitra m.) 407.
- Krassó megye 300.
- Krauna (Csehország) 89
- Kreisamt 219, 229.
- br. Kressel Ferenc államtanácsos, később az egyházi udvari bizottság elnöke 96, 129–132, 134, 136, 142, 148, 149, 153–155, 166, 172, 191–205, 207–210, 212–214, 218, 219, 235, 240, 241, 243–245, 249, 257, 258, 263, 264, 267–270, 276, 279, 281, 287, 288, 292, 309, 319, 338, 340, 342, 345–348, 358, 360–362, 366–368, 439–441, 444, 469, 499, 502, 539, 550, 555, 562–564, 576–579, 632, 647, 685.
- Kressel a prot. vallásügyről 192–205.
- Kretschmayr, H.: Maria Theresia 94.
- Kriebel, eperjesi ev. prédikátor 177.
- Kring M.: A tatái csapómesterek 74.
- Kristián Fridrik 189.
- Krmann Dániel ev. szuperintendens 48, 581, 583, 584.
- Krusché E.: Gr. Teleki József 531.
- Kubinszky Sámuel ügyvéd 472, 528.
- Kubinyi Gáspár 606.
- Kuldó (Fejér m.) 337.
- kultusz egyöntetősége 602.
- kultuszszabadság 99, 335, 336.
- Kunszentmiklós 537.
- Kuntz Jakab ev. ágens 83.
- kurátor 42, 45, 405, 549, 553, 554, 557, 629. V. ö. *gondnok*.
- kuriális helység 13.
- kúria (pápai) 364, 493, 495, 496, 498, 500, 504. V. ö. *pápa, VI. Piusz*.
- külföldi egyetemek, l. *nyugati egyetemek*.
- külföldi sajtó 223, 271, 272, 348.
- külföldi tanulmányok (prot.) 38–40, 42, 47–50, 53, 58, 61, 71, 245, 344, 539, 541, 542.
- Külső-Szolnok megye 5.
- Kvassay (Quassay) 680.
- kyriarchia 78, 602, 619.
- Laczkovits, pestmegyei alispán 328.
- Laczkovits, pestmegyei szolgabíró 328.
- XIV. Lajos, francia király 117.
- Lajta 684.
- lakásviszonyok 18, 27.
- lamentáció éneklése 589.
- Landerer nyomdász 343.

- latin grammatika 668.
 latin nyelv 71, 72, 85.
 latin nyelv (ev. liturgiában) 587, 589, 590, 594, 665.
 Latinovich alispán, majd helytartótanácsos 472.
 Latsny András lipthali ev. lelkész 88.
 Laxenburg 539.
 Láni-család 34, 35.
 Láni Dániel 34.
 Láni Dávid 34.
 Láni Illés 34.
 Láni Zakariás 34.
 Lányi József jogügyigazgató 474.
 Le Tellier 193.
 leányegyház 6, 9–11, 15, 57, 58, 79, 142–148, 150, 159, 163–166, 170, 171, 174, 179, 185, 188, 202, 214, 230, 249, 250, 252, 265, 281, 312–315, 323, 331, 338, 340–342, 355–357, 365, 366, 371, 378–380, 382, 384, 386, 388–396, 405–407, 409, 411, 417, 418, 422–425, 427–429, 451, 490, 510, 511, 514, 571, 621.
 leánynevelés 667.
 lecticale 435, 436. V. ö. *stóla*,
 legáció, legátus (prot.) 543, 545, 546.
 Lehoczky András 326, 590, 680.
 Lehoczky György 315, 551, 598, 601, 605–607, 613, 631, 635, 648, 651.
 Leibniz 558.
 lelkész (protestáns) 6, 9, 10, 13–16, 21, 25–34, 36–42, 44, 48, 50–53, 55–64, 66–72, 75, 76, 78, 82, 85–89, 136, 142–149, 151–153, 158, 159, 161, 168–171, 174, 177, 178, 185, 196–198, 200–204, 208, 209, 214, 220, 223, 225, 227, 229, 230, 241–244, 249–251, 253, 254, 263–266, 269, 270, 275, 282, 316, 323, 331, 332, 335–344, 352, 353, 355, 356, 361, 365, 366, 371, 373, 375, 377, 378, 382–384, 392, 393, 395, 396, 405, 409, 412–415, 417, 423, 425, 426, 429–432, 435, 437, 441, 450, 451, 453, 456, 466, 487, 510, 511, 526, 530, 543, 545, 546, 560, 566, 571–574, 576, 579, 581, 582, 585–589, 596, 599, 601, 602, 604, 605, 611, 614, 617, 620, 621, 623, 624, 629, 630, 633, 635, 639, 640, 647, 648, 652, 654, 655, 657, 665–668, 671, 675, 686.
 lelkészavatás 665.
 lelkész és gyülekezet 38, 39, 69, 70, 629, 630.
 lelkész és tanító 52, 54.
 lelkész bemutatása kath. földesúrnak 204, 270.
 lelkészek alkalmazása 38, 39, 40, 42, 56, 68–70.
 lelkészek és nemesi életfelfogás 34.
 lelkészek öltözködése 31, 32.
 lelkész, mint műveltségközvetítő 64, 65, 66.
 lelkészház, l. *paplak*.
 lelkészhiány 629, 630.
 lelkészi vizsga 40–42, 602, 652, 653, 655, 667.
 lelkészársadalom öncélúsága 46, 47.
 lelkiismereti szabadság 111, 121, 160, 162, 168, 172, 185, 186, 432, 439, 444, 524, 537, 687, 690.
 Lemberg 89, 298, 384, 491, 574, 654.
 lengyel egyházszervezet 311, 603, 630, 636.
 lengyel kánonok 630–635, 638, 641, 642, 644, 657, 676, 677.
 lengyel protestánsok 630, 631.
 Lengyelfalva (Abatúj m.) 410.
 Lengyelország 311, 631, 634, 636, 677.
 Lessing 131.
 levita 57–59, 70, 152, 153, 165, 166, 171, 202, 249, 250, 428.
 Leyden 49, 50, 670.
 Lezius, F.: *Der Toleranzbegriff Lockes und Pufendorfs* 114, 115, 118, 120, 121, 123, 124.
 „liberrimo consensu”, l. *reverzális*.
 Libertiny Sámuel 680.
 Libetbánya 480, 481.
 licenciátus, l. *levita*.
 Liedemann Sámuel 139.
 Linz 523.
 linzi béke 7, 116, 158, 181, 182, 201, 320, 330, 347, 354.
 Lipcse 48.
 I. Lipót király 158, 489.
 Lipót-féle hitlevél 354, 439.
 Lipót főherceg, később II. Lipót király 100, 101, 103, 105, 139, 225, 294, 476, 516, 580.

- Lipták J.: Geschichte des evang. Distrik-
tual-Lyzeums A. B. in Kesmark. 558.
- Lipthal (Morvaország) 88.
- Liptó megye 5, 6, 464, 597.
- Liszy György 315, 680.
- liturgia 48, 561, 575, 577–582, 584–
587, 590–594, 605, 611, 621, 638,
639, 642, 646, 650, 655–658, 660,
662, 665, 667, 669, 679.
- Locke 109, 114, 121, 122, 124.
- logika (kollégiumi osztály) 54, 668.
- Lombardia 288.
- Losonc 87, 189, 244, 316, 637, 649, 659,
660.
- Losonczy Zsigmond kisfaludi ref. lelkész
142, 143.
- Lovasberény (Fejér m.) 66.
- Lovász Zsigmond 472.
- Loyolai Ignác 118.
- Lósy-Schmidt E.: Hatvani István élete
47, 548.
- br. Löhr János, államtanácsos, majd
az alsó ausztriai Apellationsgericht
elnöke 96, 129, 130, 132, 134, 136,
141, 148, 149, 152–154, 165, 166, 172,
203–210, 214, 218, 219, 224, 225,
227, 235, 237, 239, 240, 242, 245,
247–249, 251, 256, 258, 260, 267–
269, 271, 279, 287, 288, 309, 338,
340, 347, 358–360, 439, 468–470,
550, 555, 632.
- Lőcse 26, 581, 582, 659.
- Lök (Bars m.) 396.
- Lucska (Abauj m.) 400, 401.
- Lukinich Imre: Rákóczi Emlékkönyv
123.
- Luther Márton 52, 118, 119, 121, 576,
668.
- lutheránizmus, l. *magyar lutheránizmus*.
- Lykurgos 630.
- magánházban prédikálás 423.
- magánjog 104.
- magánkópolna (prot.) 14, 202, 242, 250,
251, 366.
- magán vallásvakorlat 6, 8, 14, 202,
218, 220, 225–228, 230, 242, 250, 251,
263, 265, 267, 271, 272, 276, 281,
305, 316, 335, 336, 338–342, 347,
349, 355, 374–380, 382, 385, 395,
397–399, 401, 407, 412, 416–418,
420–422, 424, 425, 428–430, 507,
509, 510, 512, 518.
- Maglód (Pest m.) 635.
- magyar ágendáskönyv 584, 585.
- magyar ev. egyház 581–585, 587, 590,
591, 593.
- magyar ev. egyháztörténeti társaság 680.
- Magyargyula (Békés m.) 484.
- Magyar Hírmondó 307, 310.
- magyar katolicizmus 3–5, 8, 11–14,
16, 20, 24, 51, 55, 56, 62, 64, 73, 74,
89, 91, 92, 96, 132, 143, 147, 148,
150, 157, 160–164, 167, 168, 171–
175, 179, 181, 191, 204, 210, 211, 239,
242, 248, 252, 253, 255–257, 259,
260, 265–268, 273–275, 287, 297,
308, 314, 318, 320–322, 324–332,
334, 335, 342, 345, 347, 348, 350–
352, 354, 358, 378, 380, 382, 388,
393, 394, 399, 402, 404, 409, 416,
420, 430, 437, 439, 440, 443, 453,
456, 466, 467, 479, 480, 482, 483,
486–491, 493, 494, 497, 507, 515,
517, 519, 524, 529, 531, 532, 535,
543, 548, 553, 556, 557, 562–567,
574, 608, 617, 649, 650, 661, 678,
683, 684, 689, 690, 691.
- magyar kálvinizmus 26, 524, 573, 617,
633. V. ö. reformátusok.
- magyar kir. helytartótanács, l. *helytartó-
tanács*.
- magyar kir. udvari kamara, l. *kamara*.
- magyar középosztály 35, 38, 47, 60.
- magyar lutheránizmus 26, 27, 524, 530,
563, 581, 633, 664, 666. V. ö. *evangé-
likusok*.
- magyar művelődés 50, 87, 89, 90.
- magyar néptalaj 20.
- Magyarország 3, 4, 6, 21, 22, 26, 35,
37, 48, 53, 61, 62, 82, 87, 88, 90, 91,
93, 95, 123, 135, 139, 143, 148, 157,
158, 166, 175, 181, 185, 195, 205,
206, 211, 214–218, 231, 233, 235,
240, 245, 246, 252, 261, 265, 266,
268, 270, 276, 281, 288, 295–297,
303–305, 309, 316, 318, 323, 325,
341, 346–348, 356, 357–359, 361,
372, 383, 384, 414, 421, 436, 446–
449, 453, 456, 458, 459, 477, 493,
497, 504, 508, 510, 511, 517, 533,
539, 540–542, 551, 566, 573, 576,

- 579, 581, 582, 584, 587, 591–593, 595, 597, 598, 603, 607, 608, 613, 615, 617, 623, 625, 631, 634, 636, 638, 642, 646, 647, 651, 655–657, 665–667, 672, 673, 676, 677, 681, 684, 688, 690–693.
- Magyar protestáns egyháztörténeti adattár 21, 34–36, 41, 42, 45, 55, 56, 66, 67, 69, 74, 77, 83.
- magyar és erdélyi protestánsok 3, 4, 6–8, 12, 13, 22, 24, 30, 73–75, 79, 81, 82, 84, 89–91, 93, 96, 102, 124, 132–138, 143–150, 152–155, 157–165, 167–178, 181, 182, 185–187, 190, 192, 194–198, 200–215, 220, 230, 232–234, 236, 238–241, 243, 244, 246–263, 265–269, 273–277, 283, 288, 293, 295, 297–302, 304, 307–310, 313, 314, 317, 318, 321–329, 331–333, 335, 336, 339, 341, 343–345, 347, 348, 350–357, 362, 364–372, 374, 375, 378–381, 384, 385, 387–389, 391, 393, 397, 402–405, 408, 409, 410, 411, 413–415, 417, 419, 420, 422, 424, 426, 427, 430–433, 435–437, 439, 443, 445, 446, 450, 452, 453, 458, 459, 461, 462, 466–468, 470, 471, 473, 476, 478, 479–484, 486–491, 493, 494, 496, 497, 503, 505–508, 510, 512, 514, 515, 518–529, 532, 535, 538, 539, 541, 542, 546–548, 550–552, 556–558, 564–567, 572, 574, 576, 596, 607–609, 613, 616, 625, 626, 630, 634, 646–648, 651, 653, 654, 662, 682, 683, 686, 687, 690–692.
- magyar és erdélyi protestantizmus 4, 5, 8, 12, 16, 17, 20, 21, 23, 26, 50, 56, 59, 67, 70, 71, 73, 75, 77, 81–84, 86–92, 116, 122, 143, 145, 160, 162, 167, 168, 176, 178, 179, 181, 185, 186, 188–191, 211, 212, 216, 220, 230, 231, 236, 303, 304, 318–320, 324, 325, 339, 342, 346–348, 357, 361, 378, 383, 386, 404, 411, 415, 416, 421, 428, 437–439, 443, 445, 466, 476, 504, 505, 507, 517, 542, 545, 548, 549, 551, 553, 559, 560, 571, 572, 576, 607, 613, 619, 626–628, 643, 663, 664, 667–669, 676, 678, 681–683, 688, 691–693.
- magyar rendiség 92.
- magyar társadalom 33, 90.
- magyar tolerancia-rendszer 123, 124.
- magyar udvari kancellária, l. *kancellária*.
- Mahlem, szabadkőműves 139.
- Mailáth József 472.
- Mailáth György kerületi táblai bíró 474.
- Mainz 132.
- Mandata regia intimata per consilium locumtenentiale regium 4, 9, 10, 12, 68.
- Mandich Antal zágrábi kanonok, helytartótanácsos 299–301, 423, 463, 489, 547.
- Marburg 48.
- Marcali (Somogy m.) 25, 38.
- marcali plébános 38.
- Marczali H.: Az 1790–91-i országgyűlés 302.
- Marczali H.: Magyarország története II. József korában 103, 105, 292, 315, 364, 440, 474, 501.
- Markusovszky S.: A pozsonyi lyceum története. 548.
- Marmontel 103.
- Marosfalva (Bars m.) 396.
- Marosi Imre, debreceni ref. lelkész 64.
- maroszéki ref. esperesség 687.
- Marosvásárhely 35, 43, 48–50, 180, 439, 475, 503, 618.
- Marót (Esztergom m.) 401.
- br. Martini Antal egyetemi tanár, később államtanácsos 105, 109, 110, 288–290, 367–370, 374–377, 380, 381, 383, 384, 386, 389, 392, 393, 395, 397–401, 405, 407, 413–417, 421, 423, 430, 431, 433, 443, 444, 446–448, 452, 457, 463, 478–482, 484, 493, 494, 497, 509, 512–514, 520, 539–542, 544, 557, 559, 563, 564, 574, 576, 578, 592, 607, 643, 652, 660.
- Martini: Positiones de iure. 109.
- Marx Gracián, az udv. tanulmányi bizottság tagja 557.
- Masur, G.: Naturrecht und Kirche 669.
- Matkovics Mátyás pusztafödémesi ev. lelkész 606, 651.
- Matkovics Pál, a dunántúli ev. kerület felügyelője 315, 598.
- Mayerhoffer, szabadkőműves 139.

- Mályusz E.: A Rákóczi-kor társadalma. 123.
- Mályusz E.: Kaunitz. 133.
- Mályusz E.: Magyar renaissance, magyar barokk. 123.
- Mályusz E.: Sándor Lipót főherceg nádor iratai. 139, 289, 291, 476, 547.
- Máramaros megye 326.
- Máramarosziget 537.
- Marié Antoinette 62.
- Mária Terézia 3, 5, 6, 11, 15, 26, 35, 44, 49, 52, 54, 58, 62, 66, 72, 74, 77–81, 84, 90, 92–102, 104, 105, 107, 109, 110, 113, 115, 117, 118, 127, 128, 132–139, 141, 143, 144, 146, 147, 150, 157, 166, 170, 175, 178–180, 183, 191, 192, 201, 211, 214, 217, 226, 243, 246, 253, 268, 278, 279, 289, 290, 293, 294, 296, 298, 301, 304, 311, 337, 339, 354, 356, 371, 379, 383, 395, 404, 424, 428, 430, 433, 434, 438, 442, 445, 449, 450, 463, 465, 467, 470, 474, 483, 489, 491, 505, 506, 516, 517, 519, 525, 535, 540, 546, 547, 552, 553, 557, 571–573, 622, 630, 651, 669, 676, 682, 686, 690, 692.
- Mária Terézia világnézete 94–96.
- Mártonfi József tanfelügyelő, majd erdélyi püspök 553.
- másodalispán 74. V. ö. *megyei hatóság*.
- másodrangú állampolgárok 16, 21, 295.
- mechanika (mint tantárgy) 668.
- br. Mednyánszky János helytartótanácsos 300, 472.
- megtúrt (toleratus) 388, 389. V. ö. *gravamenek*.
- megváltás 668.
- megyei hatóságok 5, 7, 10, 14, 25, 30, 38, 73, 74, 92, 142, 144–149, 154, 161, 171, 203, 539, 258–261, 266, 267, 278, 294, 304, 308, 322, 325–331, 337, 344, 353, 358, 366–368, 370, 371, 375, 378, 379, 383, 385, 386, 359, 390, 395, 397, 401–403, 405, 408, 410, 422, 428, 428, 429, 434, 465, 469, 478, 479, 484, 487, 490, 492, 514, 515, 523, 524, 526, 535, 537, 692.
- megyei házipénztár 373.
- megyei közgyűlések 267, 308, 320, 325, 326–331, 345, 357, 378, 379, 650, 691,
- megyei mérnök 330.
- megyei törvényszék 141.
- megyék feliratai 321, 325–331, 334, 350, 354, 357, 358, 363, 379, 393.
- Megyei (Somogy m.) 390.
- Meinecke, Fr.: Die Idee der Staatsräson 113.
- Meleghegy (Gömör m.) 141.
- mendikáció, mendikánság 27, 43, 54, 208, 543, 545.
- menyasszony megáldása 588–590.
- Menzel, A.: Kaiser Joseph II. 105, 108, 109, 111, 116.
- Merkur von Ungarn 689
- Meszlényi A.: A jozefinizmus Magyarországon 117.
- metafizika 668.
- Methodus tradendarum ... altioris indaginis disciplinarum 556.
- Metzner Imre 178.
- Mezőkomárom (Veszprém m.) 506.
- Mezőtúr 76.
- mezővárosok 29, 68, 71, 598.
- Mérgek (Győr m.) 398, 406.
- mértan (kollégiumi tantárgy) 72, 668.
- Michalkovics, a helytartótanács tisztviselője 615.
- Mieg János Frigyes heidelbergi konzisztórinmi tanácsos 673–675.
- Miglész (Zemplén m.) 86.
- Mihálys jezsuita 23.
- Mihályfalvi János pozsonyi ref. ágens 86, 88, 310, 311, 330, 356, 548.
- Mikes grófnő, br. Dániel Istvánná 450, 451.
- Mikeszása (Erdély) 562.
- Miklosdorf (Mosón m.) 391. V. ö. *Nikolsdorf*.
- Mikos, kancelláriai tanácsos 612, 691.
- Mikulik J.: A gömöri ág. hitv. evang. esperesség története. 51, 78.
- Milano 458, 494.
- minor parva (kollégiumi osztály) 54.
- minoriták (Kolozsvár) 456.
- misehallgatás 196, 224.
- miseing, l. *álba*.
- Miskolc 537, 561, 562, 623.
- miskolci evangélikusok 561, 562.
- Mitrofanov, P.: Joseph II. 98, 101, 103,

- 105, 113.
 Mitterpacher Dániel kanonok, helytartó-
 tanácsos 301, 302, 525, 532.
 Mocsa (Komárom m.) 373, 374, 574.
 mocsai ref. prédikátor 574.
 mocsai reformátusok 373, 374.
 Modor 577, 585–587, 594, 598.
 modori ev. gravamenek 81.
 modori ev. konzisztórium 577–580.
 modori szuperintendens 589. V. ö. *Tor-
 kos Mihály*.
 mohamedán vallás 439, 488.
 Mokos Gyula 27.
 Molnár J.: A bihariószegi ev. ref. egy-
 ház. 545.
 Molnár J.: Nagy Sámuel bécsi ágens le-
 velei. 83.
 monarchia 94, 309, V. ö. *Habsburg-
 monarchia*.
 monostori prédikátor 22.
 Monumenta Germaniae Paedagogica. 553,
 557.
 Montesquieu 103, 109.
 Moór (Fejér m.) 396, 410.
 Morvaország 87, 147, 229.
 morvaországi evangélikusok 95, 310, 595.
 Mosón megye 391, 406.
 Mosóc (Turóc m.) 52.
 Mossóczy Institoris Mihály pozsonyi ev.
 elkész 583, 585, 587, 590, 591, 599,
 600, 605, 631, 649.
 Mórighida (Győr m.) 398.
 Mózes 600.
 Munkovics, pécsi nagyprépost 690.
 „mutuo libero consensu” 233, 234. V. ö.
reverzális.
 Müller, W.: Gerhard van Swieten. 516.
 művelődés 72, 73, 101, 107.
- nacionalizmus 74.
 Nadányi 49.
 Nagl–Zeidler: Deutsch-österreichische
 Literaturgeschichte 131, 516, 684.
 Nagy Frigyes 103–105, 252.
 Nagy I.: Magyarország családai. 34.
 Nagy Péter cár 317.
 Nagy Sámuel bécsi ref. ágens 83, 84,
 166, 182, 541, 544, 614; 643.
 Nagy S.: Brevis et sincera deductio. 84.
 Nagybánya 68, 479, 537.
 nagycsütörtöki harangozás 154, 155.
- Nagyenyed 618.
 Nagyerőd, I. *Erdőd*.
 Nagyfalva (Nógrád m.) 424.
 nagyhét 666.
 Nagyida (Abaúj m.) 401, 409, 410.
 Nagykálló 56.
 Nagykálma (Bars m.) 565.
 Nagykörös 88, 332.
 nagykörösi ref. gimnázium 88.
 Nagykunság 537.
 Nagysalló (Bars m.) 396.
 Nagyszeben 421, 442, 553, 618, 653.
 nagyszebeni reformátusok 421.
 Nagyszombat 137, 457.
 Nagyvárad 300, 302, 405, 415, 418, 474,
 486, 524, 526, 535–538.
 nagyvárad kerület 302, 405, 418, 474,
 486, 526, 535, 612.
 nagyvárad tanítóképző 537.
 nagyvárad tankerület 300, 474, 524,
 536, 537.
 Nagyveszverés (Gömör m.) 399.
 nantesi edictum 118.
 Napóleon 117.
 Nationalbibliothek (Bécs) 111.
 naturalis religio 115, 116, 133. V. ö. *ter-
 mézetes vallás*.
 Nábrád 29.
 gr. Nádasdy Lipót, kancellár 6, 7, 73.
 Nádaskai, akadémikus 39.
 nádor 148, 205.
 Neczpál (Turóc m.) 52, 53.
 Negyed (Nyitra m.) 527.
 Nemescsó (Vas m.) 353.
 Nemesdömölk (Vas m.) 598.
 nem-katholikusok 102. V. ö. *akatholiku-
 sok*.
 nemesi életfelfogás 31–34.
 Nemesmagasi (Vas m.) 418.
 Nemespatró (Somogy m.) 13.
 nemzeti gondolat 20, 38, 89.
 nemzeti zsinat 647.
 nemzetközi jog 104, 105, 111, 168, 182,
 187, 318, 327, 674.
 nemzettudat 50.
 Neues Gesang- und Gebetbuch 594.
 Newton 558.
 Némay K. 44.
 német agenda 581, 582, 584, 585.
 német egyetemek 26, 34, 35, 47, 48, 53,
 104, 130. V. ö. *nyugati egyetemek*.

- német evangélikusok (Magyarországon) 134, 135, 581–587, 590, 591, 593.
 német jobbágyok 3, 17–21.
 német, mint hivatalos nyelv 301. V. ö. *germanizálás*.
 német protestantizmus (birodalmi) 119, 121, 312, 317, 597, 633, 644, 670, 671, 675, 676, 681.
 német reformátusok 85.
 német-római birodalom 119.
 német tartományi fejedelmek 597, 603, 670, 671, 675, 676.
 Németalföld 35, 36, 39, 50, 120, 124, 155, 190, 200, 211, 280, 675.
 németalföldi egyetemek 35, 36. V. ö. *nyugati egyetemek*.
 Németh Mihály 315.
 Németország 22, 41, 129, 317, 480, 533, 561, 581, 602, 629, 633, 664, 665, 671, 673, 675.
 németországi ev. egyházak 597, 598, 603, németországi konzisztóriumok 597, 603.
 németországi normális iskolai módszer 533.
 németországi reformátusok 598.
 nép 9, 27, 28, 32, 51, 55, 62, 67, 69, 70, 71, 73, 143, 161, 195, 251, 332, 352, 361, 441, 442, 462, 496, 504, 505, 564, 579, 584, 607, 639, 661, 675.
 népi művelődés 71–73.
 népművelés 48, 71–73, 107.
 népoktatás 52.
 népszuverenitás 103.
 Névery Elek, kancelláriai titkár 291, 558.
 gr. Niczky Kristóf országbíró, a helytartótanács elnöke 298–301, 402–404, 427, 459, 471, 472, 502, 563, 612.
 nikolsburgi béke 158.
 Nikolsdorf (Mosón m.) 406. V. ö. *Miklosdorf*.
 Nisnyánszky György pozsonyi, majd budai ev. ágens 590, 591, 606, 643, 651.
 Noailles 193, 685.
 nonkonformisták 122.
 Norma regia pro scholis magni principatus Transilvaniae 553.
 normalis resolutio. I. *explanatiós rendelkezések, resolutio explanatoria, vallásügyi törvények*.
 normális iskola 519, 520, 524. 532–534, 537, 538, 552. V. ö. *iskola (nemzeti, nép)*.
 normálmétókus 513, 514, 525, 532–537.
 Nothanker 665, 666.
 Nothanker's freimütige Betrachtungen 665, 667.
 Notitia 50. V. ö. *Bél Mátyás*.
 Novák Chrysostom, bakonybéli apát 469.
 Nógrád megye 5, 52, 74, 79, 88, 144, 146, 150, 188, 387, 394, 395, 417, 424, 425, 431, 472, 473.
 nógrádi esperesség 67, 79, 394.
 Nógrádverőce (Nógrád m.), -i reformátusok 431.
 nótárius 54–58, 62, 141, 545. V. ö. *tanító, jegyző*.
 numerus clausus (prot. iskolákban) 42.
 Nusslau (Csehország) 86.
 Nürnberg 636.
 Nyárad (Veszprém m.) 289, 401, 431.
 nyilvános vallásgyakorlat 6, 8, 158, 203, 225, 231, 243, 244, 251, 278, 281, 289, 305, 316, 322, 323, 335, 337, 338, 348, 349, 375, 376, 378, 381, 385, 387, 390, 395, 407, 412, 416–418, 421, 422, 428–430, 436, 508–510.
 nyitrai püspöki fővikárius 435, 458.
 Nyitra megye 5, 52, 87, 197, 330, 433, 434, 527, 597.
 nyitramegyei alispán 330.
 Nyitraszerdahely 87.
 Nyomár (Borsod m.) 423.
 nyomda (prot.) 548, 611, 667.
 nyugati egyetemek 26, 34–36, 38, 39, 47–50, 53, 61, 64, 71, 82, 104, 130, 137, 217, 428, 538–540, 664.
 Obedik Zsuzsanna 462.
 Oberdrosen, I. *Felsőstrázsa*.
 Oberste Justizstelle 107, 129, 132, 288, 504.
 oeconomia (tantárgy) 533.
 oklevéltani tanszék 475.
 Okolicsányi Imre kanonok, helytartótanácsi, majd kancelláriai tanácsos 141, 292, 293, 295–297, 299, 327, 332, 351, 370, 376, 377, 382, 383, 385, 388, 389, 391–394, 397, 405, 407, 408, 410, 411, 413–418, 423,

- 414, 432, 433, 436, 438, 446–448, 458–460, 463, 488, 489, 511–514, 574, 591, 607, 608, 659.
- Okolicsányi István 680.
- Okolicsányi Pál 184.
- Okolicsányi P.: *Historia diplomatica de statu religionis evangelicae.* 93, 183.
- olasz tartományok 231.
- oláhok 63, 84, 85.
- olmünczi bíboros-érsék 686. V. ö. *Trautmansdorf.*
- oltár 567, 579, 581, 582, 587, 588, 590.
- oltári szentség 66.
- Opava (Hont m.) 411.
- opponens (lelkési vizsgán) 41.
- orator (zsinaton) 656.
- oratórium (imaház) 5, 13, 15, 21, 24, 25, 56, 57, 62, 63, 67, 134, 135, 146, 151, 152, 169, 174, 201, 202, 215, 225, 229, 230, 248, 264, 272, 303, 323, 332, 335–339, 341, 343, 345, 353, 356, 357, 365, 375–377, 379–382, 386, 388, 391, 394, 397, 398, 400, 401, 406, 409, 410, 412, 414, 416, 421–424, 427–429, 491, 508, 510, 514, 561, 562, 564, 566, 588.
- Orci (Somogy m.) 401, 430.
- orgona 588, 589.
- Orosz István 446.
- Oroszország 317, 689.
- országbíró 138, 150, 298, 299.
- országgyűlés 4, 5, 7, 40, 76, 77, 90–93, 136, 148, 149, 161, 174, 179, 180, 182, 255, 318, 320, 327, 329, 330, 334, 350, 354, 355, 358, 371, 379, 380, 425, 426, 531, 661, 691, 692.
- orvos (prot.) 35.
- Osgyán (Gömör m.) 581, 582.
- ostya 66.
- osztrák-cseh kancellária, l. *kancellária.*
- osztrák evang. énekeskönyv 576.
- Osztrák protestánsok polgárjogai 217–219, 223.
- osztrák püspöki pásztorlevelek 685.
- osztrák-sziléziai egyházszervezet 577.
- osztrák vallásügy 217–220, 310, 346, 357, 359, 360, 415, 573, 576.
- Ottlik-család 366.
- Óbuda, -i reformátusok 335, 336.
- Ófalú (Sáros m.) 303, 416.
- őszövétség 685.
- Ótura (Nyitra m.), -i evangélikusok 434.
- őreg deákok, l. *theológus.*
- örökös tartományok 86, 217, 218, 220, 224, 230, 233, 240, 268, 274, 280, 281, 287, 296, 303, 310, 341, 342, 346, 355–357, 359, 414, 416, 438, 439, 448, 449, 453, 456, 487, 504, 508, 510, 511, 539, 540, 575, 576, 578–580, 586, 592, 596, 633, 634, 642, 688.
- örökös tartományi evangélikusok 578, 586, 592.
- őszöntődj (prot.) 540.
- Őri Filep Gábor 544, 623, 632, 642
- Őrihódos (Vas m.) 22.
- Őrség (Vas m.) 66.
- őrségi kerület (Vas m.) 21.
- őskeresztények 685.
- Pablényi Jánosné 28.
- Padányi Bíró Márton, veszprémi püspök 3, 38, 57, 58, 79, 506.
- Padover, S. K.: Joseph II. 488.
- palatinatusi catechesis, l. *heidelbergi káté.*
- Pálma Károly Ferenc: *Notitia rerum Hungaricarum.* 158.
- Pallos K.: XVIII. századvégi szerzetes-íróink. 689.
- pap (általában) 123, 169, 172, 487.
- pap (prot.), l. *lelkész.*
- papi jövedelem 28, 52, 203.
- papi telek (prot.) 204.
- paplak (prot.) 146, 171, 200, 377, 398, 611.
- Poprád (Baranya m.) 401.
- papmarasztás 68.
- papválasztás 68. V. ö. *lelkészek alkalmazása.*
- parciális zsinat (Erdélyben) 651.
- partikulák 46, 52.
- partikuláris felügyelők (evang.) 598.
- Partium 29.
- passió éneklése 588, 589. 666.
- passió-játékok 666.
- Pastor, L.: *Geschichte der Päpste.* 99.
- Patacsics Ádám, kalocsai érsek 327, 535.
- Patay József 634.
- Patay Sámuel 77.

- Patay Sámuel Jánosi ref. lelkész 142, 143.
 patrónus (evang.) 610.
 patrónus (ref.) 609.
 patrónusi jog (evang.) 599.
 patrónusok (prot. iskolák jötevői) 43–45, 56, 67, 78, 57, 88, 198, 419, 543.
 Patzko Ferenc Ágost, nyomdász 688.
 Pauler, szabadkőműves 139.
 Paulinyi Oszkár 111, 580.
 Payr S.: A Perlakyak négyszázados ároni háza. 35.
 Payr S.: Egyháztörténeti emlékek. 34.
 Pazua (péterváradí határőrezred) 135.
 pákozdi prédikátor 32.
 Pál apostol 34,65.
 gr. Pálffy Károly alkancellár, majd kancellár 180, 221, 291, 372, 373, 384, 398, 402, 472, 482, 498, 502, 564, 615, 653, 691.
 pápa 122, 194, 364, 440, 469, 470, 493, 496–498, 502, 504.
 Pápa 28, 44, 52, 53, 76, 96, 353, 368, 369, 377, 395, 534, 623.
 pápai reformátusok 368, 369, 377, 398.
 pápai zsinat (1630.) 36.
 párbér. I stóla.
 Pászthory Sándor, kancelláriai titkár, majd tanácsos 137, 291, 293, 295, 296, 303, 309, 405, 408–410, 417–421, 423–427, 430, 431, 435, 436, 438, 450–465, 464, 465, 487, 489–493, 517, 521–524, 526, 527, 532, 534, 535, 559 560, 566, 567, 612, 660, 691.
 Pázmándy József 305, 315, 324, 618.
 Pázmándy Sámuel 315.
 Pehm J.: Padányi Bíró Márton élete. 38, 506.
 Penyelak. L. *Pongyelok*.
 peregrinus 60.
 Perényi F. Jakab 473.
 perikópa 639.
 Perjés (Gömör m.) 141.
 Perlaky Dávid, komáromi ev. esperes 533.
 Perlaky Gábor, dunántúli ev. szuperintendens 35, 314, 532, 598, 613, 680.
 Perlaky György 35.
 Perlaky József, dunántúli ev. szuperintendens 35.
 Pest 180, 181, 204, 225, 315–317, 320, 331, 332, 387, 406, 413, 475, 533, 535, 549–552, 606, 614, 619, 623, 635, 680.
 Pest megye 5, 88, 307, 326–329, 377, 401, 428, 474, 527,601.
 pesti commissio 5, 162, 201.
 pesti concursus 580, 607, 635. V. ö. *pesti gyűlés, pesti tanácskozás*.
 pesti egyetem 475, 477, 535, 540.
 pesti gyűlés 315, 316, 317, 320, 548. V. ö. *pesti concursus, pesti tanácskozás*.
 pesti konvent 604.
 pesti tanácskozás 179, 600. V. ö. *pesti concursus, pesti gyűlés*.
 pestis 18.
 Peterborough (Anglia) 656.
 Petrovác (Bács m.) 134, 521, 522.
 petrováci evangélikusok 521, 522.
 Péchy Gábor, kassai tankerületi főigazgató 474.
 Pécs 301, 474, 525, 529, 531, 536, 690.
 pécsi püspök 63.
 pécsi tankerület 475, 525, 529, 531.
 Pél (Bars m.) 399.
 Péter apostol 666.
 Péteri 637.
 péterváradí határőrezred 135.
 Pfaff Kristóf Máté tübingai professzor 671–673, 676.
 Pfaff, Ch. M.: De originibus iuris ecclesiastici 671–673.
 Pfalz 673.
 piaristák 689.
 pietizmus 34, 48, 123, 664.
 Pigovics prépost 23.
 Pikel Ábrahám 488.
 Pilátus 666.
 Pilis (Pest m.) 313–317, 332, 655.
 pilisi gyűlés 313–317, 332, 655.
 VI. Piusz pápa 364, 440, 469, 470.
 Plachy András, turócszentmártoni ev. lelkész 593.
 Placsko Judit, Bahil Jánosné 31.
 Plathy Mátyás, helyettes főigazgató 506.
 plébánia 56, 159, 164, 252, 266, 299, 313, 352, 376, 379, 404, 430, 440, 441, 443–445, 447, 456, 460, 461, 488–492, 527.
 plébánia-rendezés 295, 299, 693.
 plébániatemplom 24, 151, 197, 250, 366,

- 414, 416, 413, 426, 488, 491, 527, 564.
- plébános 6, 9, 10, 11, 54, 56, 65, 141, 145, 151, 158, 161, 164, 168, 174, 196–198, 201–203, 207, 217–219, 240, 243, 250–253, 257, 263, 265, 266, 299, 275, 277, 323; 331, 332, 337, 339, 340, 342, 353, 362, 378–383, 392, 394, 395, 406, 407, 409, 413, 415, 417, 426, 430–436, 441, 442, 444 445, 449, 450, 452, 456, 457, 460, 462, 463, 487, 518, 521, 526, 527, 563, 565.
- Plinius 317.
- Podkoniczky Ádám, késmárki iskolaigazgató 558.
- Podmaniczky-család 79, 680.
- br. Podmaniczky József, helytartótanácsos 472, 476, 613.
- br. Podmaniczky Sándor 314, 476, 477, 637, 642.
- poesis (kollégiumi osztály) 54.
- Pogány Lajos alispán, majd kancelláriai tanácsos 471, 472, 477.
- Pohl Mihály ev. szuperintendens 52, 55, 56.
- Pokoly J.: Az erdélyi ref. egyház története 645, 651.
- polgári házasság 493.
- polgári szabadság 181.
- polgárjog 16, 99, 133, 171, 174, 204, 205, 218, 228, 229, 258, 265, 267, 268, 271–273, 357.
- politika (tudomány) 104, 476, 477.
- Pongrácz Boldizsár 314, 327, 609, 613, 635, 637, 642.
- Pongyelok (Gömör m.) 423.
- porosz állam 119, 121, 173, 224, 608, 644, 691.
- porosz király 224, 252.
- poroszországi énekeskönyv 576.
- postamesterség 205.
- postillák 170, 171, 424.
- potestas ecclesiastica 674–677.
- Pottaray János 562.
- Pozsony 15, 24, 26, 38, 51, 74, 83, 86, 88, 93, 138, 200, 272, 287, 292, 293, 297, 310, 315, 323, 331, 350, 356, 364–367, 370, 389, 397, 451, 457, 469, 470, 474, 533, 547–551, 558, 579–587, 590, 594, 596, 597, 603, 604, 606, 631, 632, 635, 637, 641, 648, 655, 656, 659, 660.
- Pozsony megye 5, 330, 369, 391, 396, 399, 433, 513, 521.
- pozsonyi ev. egyház 594.
- pozsonyi ev. egyházkerület 551, 577, 579, 585–587, 589, 591, 592, 598, 602, 603, 605, 606, 613, 620, 621, 624, 631, 658.
- pozsonyi ev. iskolák 547.
- pozsonyi ev. énekeskönyv 594.
- pozsonyi konzisztórium 576.
- pozsonyi megbeszélés 635.
- pozsonyi tankerület 635.
- pópa 63, 64, 266, 268, 665.
- Pórmagasi (Vas m.) 418.
- Prandorf, I. *Baka*.
- Prága 397.
- prágai érsek 573.
- Préncsfalva (Hont m.) 400.
- presbiteri gondolat 68, 598.
- presbiteriális egyházigazgatás 611, 681.
- presbiteriánusok (ref.) 649.
- presbitérium 598, 603.
- Pressburger Zeitung 307.
- prédikáció 57, 58, 64, 65, 69, 85, 145, 152, 153, 263, 264, 278, 416, 423, 425, 428, 545, 581, 589, 639–641, 667.
- prédikáció írás 65, 640, 641.
- prédikátor, I. *lelkész*.
- prímás, I. *esztergomi érsek*.
- privatissimum vallásgyakorlat (Ausztriában) 218.
- professzorok (prot. kollégiumi) 28, 35, 38, 42, 43, 45, 46, 48–51, 59, 72, 75, 86, 198, 541, 557, 584, 585, 621.
- protestáns egyetem 540, 542.
- protestáns egyházak 26, 27, 33, 37, 38, 48, 50, 52, 55, 60, 69, 75, 81, 82, 113, 118, 124, 145, 158, 159, 173, 176, 177, 179, 187, 208, 224, 233, 235, 254, 282, 316, 383, 391, 437, 439, 442, 447, 452, 457, 460–464, 487, 493, 501, 504, 527, 531, 549, 557, 562, 571, 598, 661, 662, 663, 676.
- protestáns egyházak szabad szervezkedése 571, 670.
- protestáns egyházak uniója 562.
- protestáns egyházi fegyelem 10, 33. 610–612, 657.

- protestáns egyházi önkormányzat 611, 614, 615, 671.
 protestáns előljárók gyűlései 77, 81, 203, 211, 343, 604, 647.
 protestáns felsőoktatás 507, 512, 538–542.
 protestáns hitre csábítás 84, 439, 440, 442, 451–453, 455, 456, 458, 461, 463.
 protestáns iskola. l. *iskola*.
 protestáns iskolák függetlensége 560.
 protestáns nemzetiségek 84, 85, 86.
 protestáns normális iskola 519, 520, 525, 532, 535, 537.
 protestáns tanulmányi rendszer, l. *tanulmányi rendszer (egységes prot.)*.
 protestáns templom, l. templom.
 protestáns teológiai kar 539–541.
 protestáns újoncok 595. V. ö. *császári katonaság*.
 protestáns unió 638, 642, 656.
 protestáns vallás terjesztése 173, 181.
 protestánsok. l. *magyar protestánsok*.
 protestánsok (Erdélyben) 279, 280, 282.
 protestánsok (monarchiában) 95, 96, 98–100, 131, 217–220, 223–229, 271, 272, 296, 322, 342, 438, 448, 449, 573, 576, 633, 634, 644, 684, 686.
 protestánsok bebörtönözése 10, 15, 30, 63, 95, 141, 142, 144, 145, 150, 151, 356, 371, 439, 440, 445–447, 464.
 protestánsok excessusai 174, 332, 334, 341–343, 350, 353, 357, 360, 362, 371, 577, 379, 330, 394, 424.
 protestánsok felségfolyamodványa 175, 183–190, 212, 213.
 protestánsok gazdasági elnyomása 74, 150, 170, 171, 189.
 protestánsok hálafelirata 314.
 protestánsok ingyen munkája 488–490, 492.
 protestánsok kényszerítése kath. szertartásokra 150, 171, 174, 196, 197, 208, 239, 240, 272, 273.
 protestánsok kigúnyolása 204, 256, 257, 283, 341.
 protestánsok megbírságolása 144, 145, 150, 151, 154, 155.
 protestánsok összefogása 77–81, 83.
 protestánsok plébánosi ellenőrzése 414, 415, 417, 426.
 protestantizmus 132, 187, 628. V. ö. *magyar protestantizmus*.
 Prónay-család 82, 600.
 br. Prónay Gábor tankerületi főigazgató 314, 316, 387–389, 391, 472–474, 527, 548–552, 557, 558, 607, 609, 635, 637, 638, 641, 642, 657, 676, 677, 680.
 br. Prónay László helytartótanácos, majd kerületi főispán 180, 181, 190, 191, 314–317, 319, 321–323, 327, 348, 350, 363, 411, 432, 471, 474, 540, 551, 590, 607, 628, 629, 683.
 pruszkai ferences kolostor 458.
 Puchovszky Gáspár 590.
 Pufendorf Sámuel 104–106, 109–118, 120–122, 124, 187, 669, 670, 676, 687, 690.
 Pufendorf, S.: De habitu religionis 111–119, 122, 669.
 Pufendorf: De iure naturae. 105.
 Pufendorf S.: De officio hominis 104, 105.
 Pufendorf, S.: Ius feciale 114.
 Pulszky Károly 311.
 Pusztafödemes (Pozsony m.) 606.
 püspök (kath.), l. *katholikus egyház*.
 püspök (prot.), l. *szuperintendens*.
 rabok látogatása 197, 198, 243, 412, 413.
 racionalizmus 48, 664, 670.
 Radvánszky B.: Magyar családélet 32.
 Radvánszky Ferenc 311, 314, 315, 561, 604.
 Radvánszky János 680.
 Radvány 396.
 Raffay S.: A magyarhoni evangélikus liturgia 583.
 Ragályi Éva 498, 502, 503.
 Ragályi Imre 498, 502, 503.
 Rajka (Mosón m.) 391.
 rajztanítás 668.
 Rakamaz (Szabolcs m.), -i plébános 486.
 Ranke, L.: Zwölf Bücher preussischer Geschichte 119.
 Ratio educationis 246, 312, 505, 506, 518, 528, 531, 547, 550, 552, 553, 669, 693. V. ö. *iskolaügy reformja*.
 Rautenstrauch, braunauai apát 576, 579, 594.

- Ravasz B.: A magyar állam és a protestantizmus 8, 94, 96, 132, 133, 192.
- Rábaőr, l. *Felsőstrázsa*.
- Rábaszentmárton, l. *Alsóstrázsa*.
- Rábaszentmihály (Győr m.) 406.
- Rácz B.: A református igehirdetés történetéből 64.
- Rácz E.: Sinav Miklós naptárjegyzetei 20.
- Ráczkeve (Pest m.) 527.
- Ráczkozár (Baranya m.) 377.
- Ráday-család 82, 204.
- Ráday Pál 78.
- id. br. Ráday Gedeon 50, 83, 84, 86, 88, 166, 179, 180, 183, 188, 191, 310, 311, 314–317, -325–328, 330–332, 356, 386, 387, 391, 445, 529, 532, 533, 536, 544, 548, 550, 551, 558, 559, 566, 598, 601, 614, 615, 617, 618, 623, 624, 648, 659, 660, 665.
- ifj. br. Ráday Gedeon 166, 167, 180–182, 184, 188, 190, 191, 302, 304, 308, 311, 312, 314, 316, 317, 319, 321, 322, 325, 320, 331, 332, 348–350, 363, 411, 432, 471, 473, 540, 544, 548, 550, 616, 618, 660, 683.
- Rákos (Vas m.) 431.
- II. Rákóczi Ferenc 14, 22, 123, 124, 158, 159, 354.
- Rás (Abaúj m.) 410.
- Ráth Mátyás, ev. lelkész 310, 665.
- Redel Kristóf 18.
- reformáció 60, 64, 157.
- református egyházkerületek 29, 38, 40, 44, 536, 544, 549, 622, 623, 624.
- református esperességek 616.
- református énekeskönyvek 577.
- református főkonzisztórium, l. *főkonzisztórium (ref.)*.
- református lelkészek nemessége 29, 30.
- református németek 85.
- református oláhok 84, 85.
- református tótok 86.
- reformátusok 13, 17, 19–22, 25–27, 29, 30, 39, 40, 42, 52, 57, 62, 63, 66–68, 75–80, 83, 87, 96, 123, 142, 144, 150–152, 154, 175, 179, 180, 182, 186, 197, 199, 200, 202, 240, 241, 244, 245, 254, 278, 289, 304, 307, 311–315, 321, 330, 331, 336, 338, 340, 353, 355, 357, 359, 361, 364, 368, 373, 377–379, 386, 389–391, 396, 398, 399, 401, 404, 406, 407, 409, 412, 416, 420, 422, 423, 438, 444, 449, 456, 470, 473, 475, 478, 479, 483, 484, 508, 512, 513, 523, 525, 526, 531, 535, 536, 538, 539, 542, 545, 546, 549–551, 553–555, 558, 561, 562, 564, 565, 572–575, 577, 597, 598, 600, 601, 603, 609, 611, 614, 617, 618, 621–626, 628, 632, 634, 638, 642–645, 648–651, 653, 655, 659, 664, 665, 672, 675, 678, 681. V. ö. *akatholikusok*.
- Regnum 96.
- regnum Marianum 66, 468.
- br. Reischach Tádé, erdélyi kancellár, majd államtanácsos 180, 288, 368–370, 374, 376, 381, 389, 393, 398–400, 405, 413–416, 433, 447, 448, 451, 458, 490, 494, 499, 513, 544, 564, 566, 574, 578, 608, 652.
- rekatholizálás 21, 22, 38, 61, 63, 71, 75, 263, 395, 453, 458, 463, 506, 545, 546, 675.
- rektor (prot.), l. *tanító*.
- resolutio explanatoria 4, 10, 11, 82, 92, 96, 116, 139, 142–144, 146–148, 153–157, 162, 163, 166, 170, 171, 185, 241, 256, 260, 273, 274, 297, 327, 337, 340, 355, 415, 439. V. ö. *vallásügyi törvények*.
- reverzális 11, 12, 159, 196, 233–238, 275–277, 282, 355, 359, 444, 453, 462–465.
- rezolúció (az 1781.-i felségfolyamodványra) 212–216, 231–239, 241–243, 246–249, 251, 253–255, 257, 258, 260, 261, 263, 264, 267–271, 310, 311.
- Rédey Ferenc 315.
- részzsinat (Erdélyben) 612.
- Réthi (Győr m.) 401.
- Révai Miklós 689.
- br. Révay Simon 690.
- Révész I.: A kálvinista Róma 124.
- Révész I.: A magyarországi protestantizmus történelme. 8.
- Révész I.: A reformáció az erdélyi oláhok között 85.
- Révész K.: A lengyel dissidens kánonok 630, 631, 634.

- Rézbánya (Bihar m.) 85.
 retorika (kollégiumi osztály) 54.
 Ribiny János pozsonyi ev. lelkész 579, 583–586, 590, 591, 597, 603–605, 647, 649, 656, 659, 672, 673, 680.
 Ribiny J.: Memorabilia Aug. conf. 583, 679.
 Ribiny J.: De cultura linguae Hungaricae 586.
 Riedel Frigyes, Kaunitz könyvtárosa 632, 633.
 Rimaszombat 364, 377, 405, 407, 416, 483, 512, 513.
 rimaszombati reformátusok 364, 377, 405, 416, 483, 512, 513.
 Rissdorf, I. *Ruszkínóc*.
 Rissenius, marburgi professzor 48.
 Róbert, A.: L'idée nationale Autrichienne 117.
 robot 18. 29.
 rokokó 62.
 romantika 681.
 Romulus 109.
 gr. Rosenberg, főkamrás 190.
 Roskovány A.: Monumenta catholica 358.
 Rousseau 61, 62, 103, 109, 116, 187.
 Rozgony (Abaúj m.) 410.
 Rozsnyó 513, 530.
 rozsnyói egyházmegye 500, 502.
 rozsnyói ev. leányiskola 530.
 rozsnyói generális vicarius 501.
 rozsnyói kath. püspök 149, 150, 164, 399, 405, 416, 423, 461, 497, 499, 500–503.
 Róma 109, 131, 169, 190, 493, 498, 505, 536.
 római birodalom, I. *német-római birodalom*.
 rózsashegyi ev. zsinat 123, 647.
 Rudnyánszky, helytartótanácsos 472.
 Rudolf király 157, 167, 173.
 Ruffiny János tiszai ev. szuperintendens 561, 598, 615, 619, 621, 661.
 Rumi K. Gy.: Monumenta Hungarica 59.
 Ruszkínóc (Szepes m.) 524.
 rutén 63.
 Sacza (Abaúj m.) 410.
 Sajókaza (Abaúj m.) -i reformátusok 561.
 sajtószabadság 539.
 Sallay Sámuel 87.
 hg. Salm, főudvarmester 93.
 salus publica 671, 674.
 sanktpölteni püspök 504.
 Sarkad (Somogy m.) 13.
 Sarkadi Nagy M.–Bartók G.: Szatmár-Németi történetei 73.
 gr. Sauer Kajetán kanonok, az egyházi udvari bizottság referensé 295, 296, 408, 461, 499, 563.
 Sándor (szlavnicai) -család 52.
 Sándor Gergely 315.
 Sándor Lipót főherceg-nádor 625.
 Sáros megye 5, 73, 178, 214, 215, 303, 316, 416.
 Sárospatak 26, 27, 35, 44–46, 56, 87, 88, 187, 188, 323, 476, 477, 540, 542–546, 623, 632, 659.
 Sáros zempléni evang. esperesség 40, 659.
 Sárossi János ev. szuperintendens 48.
 sátoraljaújhelyi alesperes 379.
 Schedius Sámuel 591.
 Scheidemantel Henrik Gottfried jénai tanár 630–632, 634–639, 642, 657, 676, 677.
 Scheidemantel H, G.: Allgemeines Kirchenrecht 630, 632, 634–639, 642, 657, 676, 677.
 Schenke, F.: Pufendorfs Kirchenbegriff 118.
 Scherer F.: Gyula város története 484.
 Schiller 516.
 Schlachta Pál 87.
 Schladming (Ausztria) 217.
 Schlözer A. L. göttingai professzor 477.
 Schlözer's Staatsanzeigen 358, 664.
 Schmal András 48, 674.
 Schmal A.: Die vita superintendentum 48.
 Schober János kanonok, pozsonyi tanfelügyelő 547.
 Schreiben eines Wieners. 292, 682.
 Schütz Boldizsár 590.
 Schwartner Márton, pesti egyetemi tanár 475.
 Schwartz János, ev. szuperintendens 48.
 Schwedler (Szepes m.) 386.
 Schwerdling, J.: Practische Anwendung. 414, 438, 496.
 Scultety, kancelláriai tanácsos 479–481,

- 522, 558, 579.
 sedes consistorialis 614.
 Segesváry L.: A cseh-morva és a magyar protestantizmus. 87.
 Segesváry L.: Magyar református ifjak az utrechti egyetemen. 50, 82.
 Sehling, E.: Geschichte der prot. Kirchenverfassung. 669.
 Seiler-féle liturgia 577–580, 585, 586, 591.
 Seiler Frigyes, erlangeni professzor 577–580, 585, 586, 591.
 Seiler, Fr.: Versuch einer christlich-evangelischen Liturgie. 577.
 sekrestyés 545.
 br. Seilern, osztrák kancellár 93.
 Selmecbánya 383, 481, 598, 680.
 Seybold Dávid Kristóf 665, 666.
 gr. Sigray 325.
 Simonyi Imre, I. *Pikel Ábrahám*.
 Sinay Miklós, debreceni professzor 20, 85, 602.
 Sipkovits Tóth János, dunántúli ev. püspök 34.
 Sirmiensi László, zempléni táblabíró 471.
 Skerlec Ferenc helytartótanácsos 404.
 Skerlec Miklós zágrábi tankerületi főigazgató, helytartótanácsos 300, 302, 474, 547, 549.
 skót fokozat (szabadkőművességben) 139, 300.
 skót reformátusok 599, 675.
 societas civilis 186.
 Sokrates 667.
 Solon 630.
 Soltész J.: A nagybányai ref. egyházmegye története 20, 68.
 solti ref. esperes 70.
 Soly (Veszprém m.) 398.
 Sólmos E.: Angol nyelvtanulás Magyarországon 477.
 Som (Somogy m.) 512.
 Somogy megye 13, 25, 150, 331, 390, 398, 401, 411, 429, 430, 512.
 Somorja (Pozsony m.) 513.
 Sonnenfels 516, 557.
 Sontagh 680.
 Sopron 24, 26, 315, 377, 582, 586.
 Sopron megye 5, 431, 512.
 sorsközösség tudata (prot. lelkészekben) 37, 38, 61.
 Sófalvi József 48.
 sóhivatal 73.
 só-járandóság 546.
 gr. Spaur brixeni püspök 685.
 Speyer 666.
 Spielmann udv. tanácsos, államreferendárius 319, 691.
 br. Splényi József helytartótanácsos 300, 302.
 Staatsanzeigen, I. *Schlözer's Staatsanzeigen*.
 Staatsrat, I. *államtanács*.
 Stansits-Horváth-család 73. V. ö. *Gradedeci Horváth Imre*.
 statisztika (mint tantárgy) 476, 477.
 Stettner János helytartótanácsi tisztviselő 472.
 Stettner József, a pozsonyi ev. konvent ügyésze 590, 591.
 Stoss, frankfurti professzor 47.
 stóla 6, 141, 145, 151, 161, 164, 185, 202, 203, 209, 225, 251–253, 265, 268, 269, 282, 309, 313, 314, 317, 320–322, 337, 339, 349, 362, 378, 379–381, 387, 394, 407, 414, 426, 430, 432–436, 488.
 stólaügyek (prot. egyházban) 611.
 Stromp L.: Magyar ev. egyháztörténeti emlékek 51, 79, 83.
 stúdium theologicum 246.
 Suczava 480.
 Sváb Kristóf, erdódi jószágigazgató 18.
 svábok 17–20. V. ö. *német jobbágyok*.
 Svájc 48, 87, 98, 99, 477, 542, 675.
 Swieten Gerhard 516.
 br. Swieten Gottfried, az udvari tanulmányi bizottság elnöke 474, 475, 516–521, 523, 524, 526, 529, 532–538, 545, 546, 552, 556, 557, 559, 560.
 Swift Jonathan 666.
 syllabus 596, 607, 609, 613, 655, 660.
 Szabadbattyán (Fejér m.) 22.
 szabad egyházszervezkedés 122, 124.
 szabad királyi városok 29, 161, 265, 267, 271, 318, 320, 357, 479–481, 483, 598, 603, 604, 610.
 szabadkőművesség 131, 139, 291, 294, 300, 302, 325, 516, 529.
 szabadság 94.

- Szabolcs megye 5, 472, 486, 628, 691.
 Szakái (Abaúj m.) 410.
 Szálai György ref. lelkész 39.
 Szalay Sámuel tiszáninneri ref. püspök 615, 624, 626.
 Szalárdi János, történetíró 50.
 Szalkszentmárton (Pest m.) 39.
 Szalonak (Vas m.) 369.
 gr. Szapáry János fiumei kormányzósági tanácsos 472.
 Szathmári Király József 314, 659.
 Szathmári Paksi-család 35, 36.
 Szathmári Paksi Ábrahám ref. szuperintendens 35.
 Szathmári Paksi Dániel orvos, tanár 35.
 Szathmári Paksi István debreceni professzor, majd püspök 35, 560, 615, 622.
 id. Szathmári Paksi Mihály, marosvásárhelyi, majd sárospataki tanár 35–37.
 ifj. Szathmári Paksi Mihály, tanár 35.
 Szathmári Paksi Pál lelkész 35.
 Szathmári Pap Mihály, kolozsvári tanár 49, 645.
 Szatmár megye 5, 17, 20.
 szatmármegyei főispán 222.
 szatmári református egyházmegye 67, 565.
 Szatmárnémeti 35, 42, 43, 72, 150, 151, 197, 208, 222, 240.
 szatmárnémeti iskola 72, 73.
 számtan (mint tantárgy) 72, 550, 668.
 Szárazd (Tolna m.), -i evangélikusok 425, 521, 522.
 szász agenda 582.
 szász evangélikusok (Erdély) 653.
 szász evangélikusok főkonzisztóriuma 533, 554, 556, 625. V. ö. *erdélyi ev. főkonzisztórium.*
 szász hercegi megbízott 276.
 szász király 602.
 szász székek 445.
 Szászország 224, 602, 608, 644.
 szászországi konzisztóriumok 602.
 Seberényi A.: Az 1791. pesti ev. zsinat 626.
 Szeged 420.
 Szegedi Kiss István szuperintendens 14.
 Szekfü, I. (*Hómon-*) *Szekfü.*
 Szekfü Gy.: Iratok a magyar államnyelv történetéhez 426.
 szekták 113, 120–122, 174, 187, 279, 690.
 szektárius (protestánsok gúnyneve) 204, 257.
 Szelceze (Gömör m.) 423.
 Szelényi Ö.: A magyar ev. nevelés története 27, 533.
 szellemi proletariátus 59, 60.
 Szemere (Győr m.) 421.
 Szemere Ferenc 314.
 Szemere Krisztina 494.
 szeminárium (kath.) 564.
 Szendrőlád (Borsod m.) 423.
 Szenice (Nyitra m.) 433.
 Szentá (Somogy m.) 13.
 Szentantalfa (Zala m.) 391.
 Szentbenedek (Pest m.) 401.
 szentelt gyertya 434.
 Szentesi János professzor 188.
 Szentgyörgy (Pozsony m.) 39, 399, 431, 480, 481, 488.
 Szentgyörgyvölgy (Zala m.) 434.
 szentírás, I. *biblia.*
 Szent István király 468.
 Szent-Iványi B.: A pietizmus Magyarországon 48.
 Szentkirály (Somogy m.) 13.
 Szent-Királyi M.: H. G. Bretschneider 315.
 szentlélek 99, 114.
 Szentmártoni Pál 87.
 Szentmihályfa (Baranya m.) 56, 63.
 Szentmiklósi Pongrácz Boldizsár, I. *Pongrácz Boldizsár.*
 Szentpéter (Fejér m.) 337, 338, 340, 341.
 Szentpéteri S.: Egyháztörténeti adatok 46.
 Szentpétery I.: A bölcsészettudományi kar története 475.
 Szentpétery I. Cornidesről 477.
 szentségtartó 567.
 szentpétervári akadémia 318.
 szentszék (erdélyi prot.) 651.
 szentszék (kath. püspöki) 8, 169, 203, 209, 255, 256.
 Szepes megye 5, 6, 184, 386, 524. V. ö. *Szepesség.*
 szepesi püspök 463.
 szepesi városok 251, 343, 512, 523.
 szepesmegyei evangélikusok 81, 386, 524.
 Szepesség 89, 318, 524, 581.

- Szepesszombathely 530.
szepesváraljai zsinat 641.
szerb 63.
Szeremley S.: Szőnyi Benjámin 27.
Szerencsi Nagy István győri ref. lelkész 687, 688.
Szerencsi Nagy I.: A tolerantiáról 688.
Szerem megye 330, 477.
szerzetesek, szerzetesrendek 195, 208, 224, 247, 545, 562, 685.
Szeszta (Abaúj m.) 410.
Szeverini János, Selmezbányái gimnáziumi igazgató 680.
Széchen Sándor helytartótanácsos 300, 302.
Székely bányaorvos 467.
Székely Dávid, erd. kancelláriai tanácsos 278, 281, 443, 445, 450, 451, 652.
székelyudvarhelyi gimnázium 618.
székesfehérvári püspök 358.
senior 43, 601, 611, 612, 614, 629. V. ö. *esperes*.
széniorális gyűlés (Erdélyben) 608.
széniori vizitáció (Erdélyben) 612.
Szikszó (Abaúj m.) 46, 545.
Szilágyi János ref. lelkész 39.
Szilágyi Márton sárospataki professzor 477.
Szilágyi Sámuel tiszáninneri ref. szuperintendens 179, 311, 623.
Szilágyi S-: A magyar nemzet története 8.
Szilézia 252, 585, 586, 591.
sziléziai (teseheni) ev. konzisztórium 580, 585. V. ö. *teseheni evang. konzisztórium*.
sziléziai protestánsok 190, 573.
sziléziai ritus 573.
sziléziai szuperintendens 592. V. ö. *Bartelmus*.
Szilvay István, a pozsonyi ev. egyházkerület felügyelője 586, 590, 605, 606.
Szily János, szombathelyi püspök 351, 468–470.
szimultáneum 561–567, 662.
Szinyei: Magyar írók 34, 35, 50, 51, 533, 548, 581, 593, 631, 636, 641, 645, 680, 683, 687, 688.
Szinoricz Mihály bányakerületi ev. szuperintendens 593, 613, 615, 621, 661.
Sziromay István, a tiszai ev. kerület felügyelője 311, 598, 648, 650, 680.
szkepticizmus (vallási) 100.
Szlavónia 161, 265, 318, 320, 357.
Szlávy kancelláriai titkár 558.
Szobotist (Nyitra m.) 407.
Szokolay János 44.
szolgabíró 74, 325, 328, 331, 428, 478.
V. ö. *megyei hatóság*.
szolgatanuló 545.
Szombathely 351, 468, 469.
szombathelyi püspök 351, 468, 469, 470.
Szombati János 315.
Szomod (Komárom m.) 411.
Szomolnok (Szepes m.) 372, 384.
szószék 579, 590.
Szőnyi Benjámin 27.
Szőnyi Virágh Mihály, I. *Virágh Mihály*.
Sztraka János ev. lelkész 609, 635.
Szulyovszky László 315.
Szulyovszky Sándor 314.
Szupatak (Nógrád m.), -i evangélikusok 425.
szuperintendenciális szék 601, 614.
szuperintendens 9–11, 14, 30, 32, 34, 35, 39–41, 51, 52, 55, 56, 59, 75, 77, 78, 80, 82, 87, 89, 170, 171, 174, 188, 203, 209, 254, 332, 343, 353, 383, 384, 405, 549, 560, 561, 566, 573, 580, 586, 593, 596, 598–604, 610–614, 619–623, 629, 640, 641, 647, 650, 653, 654, 656–658, 660, 661, 665, 674.
szuperintendens-választás 605, 679.
szuperintendensi jegyzőkönyv 621.
szuperintendensi vizitációk, I. *egyházlátogatás*.
szupplikáció 543, 546.
Szügy (Nógrád m.) 312.
szűkölködők látogatása 263, 264.
Szűts Sámuel csehországi ref. püspök 87.
Szűz Mária 8, 162, 196, 238, 255, 468.
Tab (Somogy m.) 390.
Tabajd (Fejér m.) 340, 341.
Tagyon (Zala m.) 390.
tanár (prot.), I. *professzorok*.
tanfelügyelő 475, 518, 524, 525, 535, 537, 546, 559.
tanító (általában) 52, 53, 123, 535.
tanító (katholikus) 53, 55, 56, 138, 199, 244, 253, 352, 505–507, 509–512, 514.

- 519, 521, 522, 524–526, 530–532.
 tanító (német, protestáns) 85.
 tanító (protestáns) 13, 16, 25–28, 32,
 42, 43, 46, 51–55, 57–61, 65, 66,
 71, 75, 81, 82, 85, 138, 145, 151, 153,
 170, 171, 174, 198, 199, 229, 230,
 243, 245, 250, 252, 263, 264, 266,
 282, 316, 335–337, 339, 343, 344,
 366, 375, 377, 383, 384, 400, 423,
 424, 426, 428, 430, 431, 436, 505–
 510, 513, 514, 517, 518, 520, 522–
 524, 527, 530–532, 537, 571, 611,
 612, 617, 652, 671.
 tanító lakása 25, 377, 398.
 tanítók létszámának növelése 199, 571.
 tanító, mint jegyző 54–56.
 tanítóképzés 54.
 tankerület 313.
 tankerületi főigazgató 199, 246, 474,
 505, 518, 523–525, 531, 536, 546,
 550, 558, 559. V. 8. *iskolaügy reformja*.
 tanrendszer, l. *egységes tanrendszer*.
 tanulmányi alap 519, 520, 527, 528,
 534, 537.
 tanulmányi birtok 492.
 tanulmányi bizottság (udvari) 282, 474,
 475, 506, 516, 517, 523, 526, 527,
 535, 543, 545, 551, 552, 556, 557,
 559.
 tanulmányi rendszer 199, 209, 246, 282,
 507, 509. V. ö. *iskolaügy reformja*.
 tanulmányi rendszer (egységes prot.)
 312, 313, 317, 549, 552, 556.
 Tapolcafő (Veszprém m.) 353.
 Tarcal (Zemplén m.) 58, 308, 311.
 Taszár (Somogy m.) 401.
 Tata 74, 411.
 Tatai János 27.
 tatai ref. esperesség 83.
 Tatárország 22.
 tábla, l. *hétszemélyes-, királyi-, kerületi*
tábla.
 táblabírák 258, 279.
 Tállya (Zemplén m.) 45, 431.
 tállyai konvent 45.
 társadalmi rend 94.
 társadalmi szerződés 109, 110, 186, 187,
 544, 670, 686, 687.
 társadalom (általában) 186, 188.
 gr. Teleki-család 82, 328.
 gr. Teleki Domokos 494.
 gr. Teleki István 477.
 gr. Teleki József békésmegyei admi-
 nisztrátor, ugcasai főispán 84, 179–
 184, 186–188, 318–322, 327, 348,
 357, 387, 474, 475, 477, 531, 544,
 545, 549, 554, 556, 558, 614, 624, 674.
 gr. Teleki László 477.
 gr. Teleki Sámuel, a nagyváradi kerület
 főispánja, majd alkancellár 47–51,
 178, 418, 474, 477, 556, 692.
 gr. Teleki Sándor 37.
 temesi kerület 294.
 Temesvár 377.
 temetés 6, 9, 54, 63, 141, 201, 331, 353,
 378, 381–383, 392, 416–418, 423–
 426, 433, 434, 445, 586, 588.
 temetési ének 27, 416, 417, 424.
 temető 486–488.
 templom (általában) 123, 155, 168, 189,
 492, 561, 563–567.
 templom (protestáns) 5, 8, 14, 20, 21,
 23–26, 63, 65, 66, 75, 76, 136–138,
 145, 146, 150, 169, 171, 174, 198, 200–
 204, 209, 215, 220, 223, 225, 227,
 230, 245, 247, 249, 251, 263, 264,
 266, 269, 270, 272, 281, 289, 313,
 322, 323, 331, 332, 338, 339, 344,
 349, 352, 356, 357, 359, 361, 373,
 375–377, 382–385, 389–401, 403,
 404, 406–411, 417, 421, 424, 432,
 437, 466, 486, 490, 491, 509, 511,
 561, 562, 564, 565, 571, 572, 588,
 667, 683.
 templomépítés 134, 135, 151, 171, 202,
 230, 245, 247–249, 269, 270, 281,
 338, 344, 353, 356, 366, 373, 376,
 385, 388, 389, 391, 400, 403, 404,
 406, 410, 416, 421, 423, 424, 429,
 432, 466, 486, 490–492, 571, 572,
 611, 668.
 templomok bezárása, elvétele 8, 16, 20,
 23, 26, 62, 76, 81, 96, 138, 145, 150,
 152, 170–172, 174, 201, 203, 209,
 247, 289, 313, 331, 332, 337, 359,
 376, 382, 690. V. ö. *vallási türelmet-*
lenség, vallásgyakorlat elvesztése.
 templomi zene 588, 589, 594.
 templomok javítása 171, 174, 201, 247
 337, 366, 422.
 templomok visszaadása 201, 247–249,
 352, 403, 424.

- templomok visszafoglalása 379, 380, 382, 394.
 Teplitz (Szepes m.) 530.
 Teréziánium 104.
 természetes vallás 115, 116, 133, 690.
 természeti törvények 99, 182.
 természetjog 104, 106–111, 115, 119, 162, 168, 181, 182, 186–188, 192–194, 288, 306, 327, 431, 670–676, 678, 686, 687.
 természettan (mint tantárgy) 668.
 tescheni evang. konzisztórium 576–580, 585, 592, 626, 633, 634, 644, 660.
 Teutsch Fr.: Die siebenbürgisch-sachsischen Schulordnungen 553.
 Teutseh, Fr.: Geschichte der evangelischen Kirche 625, 653.
 Teutseh, Fr.: Geschichte der Siebenbürger Sachsen 279.
 textus 639.
 Tés (Veszprém m.) 138, 151.
 theológia 47, 72, 358, 425, 499, 539–541, 557.
 theológiai oktatás 26, 48, 538–542, 557.
 theológus (prot.) 36, 39, 42–44, 46, 54, 72, 88, 169, 208, 332, 344, 507, 543–545.
 thesaurarius (erdélyi) 279.
 Thomasius 105, 106, 110, 670, 671, 687.
 Thury E.: A dunántúli református egyházkerület 36, 52.
 Thurzó-család 34.
 Tihanyi Dániel 180, 314, 315, 321, 327, 387, 551, 600, 604, 606, 607, 635, 674.
 Tihanyi Tamás 312–314, 316, 470–472, 474, 548, 551, 600, 607, 613, 635, 655, 674.
 Timon Á.: A párbér Magyarországon 252, 253.
 Tisza 401.
 tiszai evang. egyházkerület 51, 315, 581, 598, 619, 621, 636, 658.
 Tiszavidék 27.
 tiszánineni ref. egyházkerület 46, 179, 180, 311, 315, 561, 573, 622–624, 655, 659.
 tiszántúli ref. egyházkerület 29, 40–42, 44, 60, 64, 84–86, 180, 312, 314, 315, 386, 414, 537, 559, 573, 574, 622, 660.
 tisztújítás (megyei és városi 322, 371, 478–484.
 titkár (konzisztórium) 617, 621.
 titkos utasítás 8, 239.
 tized (egyházi) 161, 168.
 tízparancsolat 66.
 tógátus, l. *theológus*.
 Tokody, nagyváradi tankerületi helyettes igazgató 525.
 Toldalaghy grófnő 494.
 tolerancia 90, 94, 95, 99, 115, 117, 118, 120–123, 127, 157, 160, 162, 165, 172, 173, 190–194, 218, 226, 228, 230, 233, 259, 265, 306, 307, 348, 351, 352, 354, 364, 372, 393, 396, 402, 408, 411, 416, 422. 429, 440–442, 459, 462, 469, 529, 530, 539, 567, 643, 682, 683, 685, 686, 688, 690. V. ö. *vallási türelem*.
 Toleranzsystem, l. *türelmi politika*.
 toleratus 389. V. ö. *gravamenek*.
 Tolna megye 424, 425, 521.
 Toponár (Somogy m.) 401.
 Torkos-család 35.
 Torkos Mihály, pozsonyi et. szuperintendens 579. 580, 585, 586, 590, 591, 593, 597, 598, 602, 603, 605, 606, 608, 613, 615, 620, 621, 651, 656, 658.
 Tormási János, halasi ref. lelkész 672.
 Torna megye 5.
 gr. Toroczky-család 328.
 torony (mint a nyilvános vallásgyakorlat tartozéka) 227, 272, 273, 377, 421, 422, 489.
 Tosonca (Nógrád m.) 424.
 Tósok (Veszprém m.) 514.
 tót agenda 581, 582, 585.
 tót evangélikusok 134, 458, 581–587, 590, 591, 593.
 tót reformátusok 86, 87.
 Tóth Pál 315.
 Tóth S.: A tiszántúli ref. egyházkerület történetéhez 29, 39–42, 44, 51, 60, 64, 85.
 Töhöl (Bars m.) 396, 399.
 török háború 691.
 török hódoltság 5, 12, 14, 54, 76. 135, 157, 162, 169, 171, 335, 415.
 Török I.: A kolozsvári ref. collegium története 554, 556.
 gr. Török Lajos tankerületi főigazgató

- 475, 532.
 történelem (kollégiumi tantárgy) 72, 550, 559.
 történeti tudat 4.
 törvények, 1608: 167, 209, 244, 354.
 1647.: 9, 158, 167, 170, 252, 354, 379, 380, 430.
 1681. (soproni cikkek): 5, 7, 10, 146, 158, 159, 162, 163, 167–170, 201, 248, 251, 281, 289, 339, 354.
 1687. (pozsonyi cikkek): 7, 10, 167, 268, 354.
 1715. (30. és 31. t. c.): 40, 77, 91, 159, 210, 242, 260, 265, 268, 327, 354.
 1790/1.: 294, 425, 428, 560, 663.
 tractus (Erdélyben) 618.
 Traianus 317.
 gr. Trautmansdorf Tádé kanonok, majd olmtüzi érsek 684–687.
 Trautmansdorf: De tolerantia 684–687.
 gr. Trautson, főkamrás 93.
 Trencsén megye 5, 197, 371, 391, 397.
 trencsényi iskola 88.
 Tribut der Dankbarkeit 317.
 trianoni kastély 62.
 Troeltsch, E.: Das stoisch-christliche Naturrecht 107.
 Troeltsch, E.: Die Aufklärung 663.
 Troeltsch, E.: Die Bedeutung des Protestantismus 628.
 Troeltsch, E.: Soziallehren der christlichen Kirchen 107.
 Trstýánszky János miskolci ev. lelkész 561.
 Tschackert, I. *Hauck: Realencyklopädie*. túltermelés, lelkészekben 38–40, 42–45.
 turáni plébános 462.
 Turgot 103.
 Turóc megye 5, 6, 34, 52, 88, 308, 366, 462, 597.
 Tübinga 666, 671.
 türelmi korszak 571, 572, 587, 594, 628, 630, 646, 647, 662, 663, 669, 671, 676, 681.
 türelmi politika (türelmi rendszer) 96, 100, 116, 139, 228, 232, 262, 263, 271, 278, 279–281, 287, 288, 290, 292, 296, 297, 303, 305, 306, 308, 319, 323–325, 329, 336, 339, 347, 349, 364, 365, 369, 372–374, 386, 393, 402, 408, 413, 417, 428–431, 438, 449, 459, 465, 476, 486, 488, 490–492, 509, 517, 525, 564, 576, 663, 682, 690.
 türelmi rendelet 66, 69, 86, 89, 128, 130, 146, 195, 223, 231, 272–274, 278–280, 283, 287, 289, 292–295, 297, 299, 300, 304–308, 311, 313–316, 320, 321, 323–325, 327, 328, 330–336, 338–351, 353, 355, 356, 358–362, 364–368, 372, 373, 378, 380–385, 388, 391–393, 395, 396, 400, 407, 411–413, 415, 417, 418, 420, 422, 424, 431, 433–439, 442, 446, 447, 449, 452, 453, 456, 463, 467, 478, 479, 481, 482, 484, 488, 489, 491, 502, 506–510, 523, 541, 543, 545–548, 552, 554, 562, 571, 573, 575, 596, 609, 629, 631, 648, 651, 654, 684, 685, 690, 691, 693.
 türelmi rendelet (erdélyi) 281, 282, 439, 446, 447, 449, 452.
 Türi Sámuel 645.
 udvar 83, 92, 173, 300, 309, 312, 335, 340. V. ö. *államhatalom, Bécs, Habsburg-ház, uralkodóház*.
 Udvarhely 450.
 udvari kamara 467, 472.
 udvari tanácsosok 138, 140.
 Ugocsa megye 5, 308, 474.
 Újbars (Bars m.) 396.
 újhelyi, l. *sátoraljaújhelyi*.
 Újnép (Somogy m.) 13, 25.
 újságok 223, 271, 272, 309, 310, 348.
 Újváriné Kerékgyártó A.: A magyar női haj- és fejviselet 32.
 Újvidék 134, 135.
 Ung megye 5, 25, 58, 86, 152, 153, 329, 353, 401.
 Ungvár 406, 565.
 ungvári reformátusok 406.
 ungvári tankerület 300.
 unitárius egyház 278, 279, 557.
 Unterdrosen, l. *Alsóstrázsa*.
 uralkodóház, 73, 91–93, 133. V. ö. *Habsburg-ház*.
 uralkodó vallás 94, 112, 114, 121, 123, 133, 134, 154, 206, 227, 233, 234–236, 243, 254, 255, 275, 277, 280, 329, 376, 378, 381, 412, 414, 415,

- 426, 432, 439, 444, 453, 466, 490,
557, 575.
urbárium 62, 63.
úrbérendezés 553, 693.
úrnapi munkaszünet 427.
úrvacsora 204, 423, 441, 584, 586, 588,
590, 593, 638.
Uszód (Pest m.) 70.
utcai bejárat (templomnál) 272, 273,
381, 422.
útlevélkényszer 144, 147, 148.
Utrecht 47, 49, 50, 82, 87.
- Üdvözítő 112.
ügyész (konzisztoriális) 603, 604.
ügyész (megyei) 478.
ülnök (ev. konzisztórium) 604, 610, 658.
ülnök (zsinaton) 656, 658.
Ürményi József kancelláriai tanácsos 6,
8–10, 12, 13, 15, 77, 79, 82, 83, 91, 135,
137, 138, 140, 142, 146, 150, 153,
154, 156–167, 175, 180, 186, 188, 191,
192, 205, 206, 211–214, 217, 221–
223, 232–234, 236–248, 250–261,
263–269, 274, 291–294, 296, 308,
309, 335–338, 340, 342–346, 351–
359, 361, 362, 369, 370, 373, 375,
377, 380, 381, 390, 391, 394, 396,
410, 433, 440, 456, 468, 469, 494
506, 508–511, 514, 517, 519, 525,
540–542, 545, 549, 558, 580, 585,
596, 647, 648, 693.
Ürményi vallásügyi elaborátuma 157–
164, 191, 205, 206, 211–214, 341.
- Vadkert (Pest m.) 428.
vagabundus 59.
Vaiszló (Baranya m.) 23.
Vajkóc (Abaúj m.) 86.
vallásalap 432, 436, 489, 499, 527.
vallásalapú birtok 492.
vallásgyakorlat 5, 6, 12–14, 20, 21, 57,
66, 94–96, 134–136, 139, 144–146,
152, 153, 158, 161–163, 167, 169,
171, 173, 182, 183, 185, 198, 201,
204, 220, 230, 242, 244, 248, 263,
266–268, 280, 281, 303, 313, 316, 322,
330, 340, 344–346, 348–350, 356,
357, 359, 361, 362, 364, 369, 370,
372–374, 377, 383–386, 390, 395–
401, 403, 405, 408–411, 413, 415,
417, 418, 425, 426, 428, 429, 433,
435, 438, 451, 483, 487, 510, 511,
514, 518, 561, 564, 566, 623, 661,
674, 675, 678, 687. V. ö. *magán-, nyil-
vános vallásgyakorlat*.
vallásgyakorlat elvesztése 12, 14, 21, 76,
81, 96, 170, 201, 348.
vallásgyalázás 341, 342.
vallásháborúk 4.
vallási bizottságok (oszttrák) 217.
vallási közömbösség 94, 95, 99, 133, 194,
236, 351, 531, 565. V. ö. *indifferentiz-
mus*.
vallási perek 203, 212, 258.
vallási türelem 6, 14, 86, 90, 94, 95, 99,
100, 115, 117, 118, 120–123, 127,
157, 160, 162, 165, 172, 173, 188,
190–194, 218, 226, 228, 233, 259,
265, 272, 277, 304, 306, 307, 317,
322, 326, 346, 348, 351–354, 364,
372, 393, 396, 402, 408, 411, 416,
422, 429, 440–442, 459, 462, 469,
487, 519, 521, 529, 530, 567, 643,
683–688, 692. V. ö. *tolerancia*.
vallási türelmetlenség 4, 5, 17–23, 76,
81, 95, 113, 172, 181, 186, 188, 189,
193, 201, 206, 207, 212, 214, 223,
224, 236, 243, 244, 247, 249, 259,
313, 340, 343, 530, 686.
valláspolitikai 3, 5, 6, 7, 11, 15, 16, 69,
76, 84, 93, 94, 96–98, 111, 117, 121,
124, 129, 130, 132, 157, 161, 164,
165, 171–173, 191, 206, 211,
213, 214, 216, 217, 220, 223, 228,
259, 260, 262, 271, 272, 278, 287,
289, 290, 293, 304, 306, 322, 341,
348, 364, 410, 412, 424, 438, 450,
543, 546, 660, 682, 684, 692, 693.
vallásszabadság 115, 120, 121, 157, 158,
181, 182, 188, 209, 211, 227, 246, 524,
537, 547, 556, 559, 560, 635, 687,
691.
vallásügy (vallásügyi rendszer) 83, 90,
91, 96, 97, 108, 134–140, 142, 143,
148, 149, 153, 156, 157, 159, 160,
163, 166, 167, 170, 173, 178, 179,
203, 207, 210, 212, 218, 221, 222,
226, 243, 244, 247, 250, 258, 260,
268, 273, 274, 282, 290, 291, 293,
294, 299, 300, 302, 320, 327, 329,
330, 334, 341, 348, 353–355, 358,

- 367, 368, 371, 374, 379, 384, 401, 402, 404, 407, 426, 427, 442, 443, 448, 464, 473, 554, 691.
- vallásügyi bizottság 13–15, 92, 137, 141, 142, 145, 293, 298, 299, 336, 337, 370, 371, 377, 378, 381, 383, 390, 397, 448, 486, 566, 579.
- vallásügyi törvények 4, 10, 11, 82, 92, 96, 116, 132, 135, 136, 139, 142–144, 146–149, 153–159, 161–168, 170, 171, 181, 182, 186, 194, 195, 202, 203, 206, 209, 214, 216, 227, 251, 253, 273, 316, 318, 320, 327, 346–349, 354, 355, 358, 407, 431, 439, 440, 448, 562, 563, 678, 679.
- vallásüldözés, l. *vallási türelmetlenség*.
- vallásváltoztatás 181, 182, 196, 207, 236, 237, 273, 282, 297, 444, 453, 454, 458, 459, 461. V. ö. *apoztaták, áttérés*.
- Vanyarc (Nógrád m.) 417.
- Varasd 331.
- Varga Zoltán: Debreceni lelkipásztorok. 65.
Varga Z.: „Ecclesia est societas religiosa.” 669.
- Varsó 630.
- Vashegy (Vas m.) 21, 22.
- Vas megye 5, 22, 66, 197, 369, 418, 431, 488, 495.
- Vattay György 82, 494.
- Vattay Pál 315.
- Vay család 82.
- Vay István, a tiszáninneni ref. egyházkerület főgondnoka 179–181, 183, 184, 186, 190, 191, 311, 314–321, 379, 386, 445, 471, 475, 525, 529, 536, 538, 544–546, 548, 551, 609, 623, 655, 659, 690.
- Vay József, szabolcsi alispán, majd helytartótanácsos 472, 476, 628.
- váci püspök, l. *gr. Athan Mihály*.
- váci püspöki consistorium 358.
- váci vikárius 9.
- Váczy J.: Kazinczy Ferenc és kora. 529.
- Váczy J.: Kazinczy Ferenc levelezése. 308, 531.
- Vál (Fejér m.) 337, 409.
- váli plébános 337.
- váli reformátusok 409.
- Vállaji Sipos I.: A belényesi ref. egyház története. 69, 538.
- válóperek 503. V. ö. *házasság, házassági jog, házassági perek*.
- Vályi András 560.
- váradai zsinat 68.
- Váralja (Szepes m.) 523.
- vármegyei adó 17.
- városi belső (kis) tanács 482, 483.
- városi főbíró 484. V. ö. *tisztújítás*.
- városi hatóságok 73, 92, 150, 151, 265, 267, 304, 344, 353, 479, 480–484.
- városi konvent (ev.) 599.
- városi nagytanács 482, 483.
- városi polgárság 69.
- Vechelius János 314, 617.
- vegyes bizottság 148, 152, 210, 245, 258, 267, 557.
- vegyesházasság 11, 12, 15, 159, 196, 218, 219, 233–238, 275, 277, 282, 355, 450, 462, 463, 496–498, 573, 575.
- vegyes iskolák 518–528, 531, 532, 552, 559, 561, 562, 564.
- vegyes iskolák felügyelői 526, 527, 529.
- vegyes vallású falvak 83.
- Veleg (Fejér m.) 410.
- veni sancte (ev. istentiszteleten) 590, 665.
- Verbó (Nyitra m.) 407.
- Verbócz (Nyitra m.) 52.
- Verbóczy István 597.
- Verhovác Miksa, zágrábi püspök 301.
- Verseghy Ferenc: Tolerantziáról. 689.
- Veszprém 367, 534.
- Veszprém megye 5, 138, 289, 353, 398, 401, 431, 476, 514, 545.
- veszprémi egyházmegye 254.
- veszprémi püspök 3, 13, 25, 38, 57, 351, 352.
- veszprémi ref. esperesség 83.
- veszprémi reformátusok 367.
- vesztfáliai béke 168.
- vesztőhelyre kísérés 197, 198, 243, 412, 413.
- vezsenyi prédikátor 33.
- Vécsey Miklós 473.
- Végh István, helytartótanácsi titkár 404, 470.
- Végh Péter, személyes 470, 473.
- véghely 169, 171.
- Victoris 680.

- Virágh Mihály, dunamelléki ref. szuperintendens 65, 387, 412, 615, 617, 623, 655.
 virágzó egyház 82.
 Viszló (Somogy m.) 13.
 Vogel udvari tanácsos, az államtanács irodaigazgatója 295, 371, 375, 376, 408, 540, 652.
 Voltaire 103, 117, 133.
 Voltelini, H.: Die naturrechtlichen Lehren. 103, 105, 107, 117.
 Vonház I.: A szatmármegyei német telepítés. 17–20.
 Völker, K.: Kirchengeschichte Polens. 631.
- Walch, Chr. W. Fr. göttingai professzor 166.
 Walch Chr. W. Fr.: Neueste Religionsgeschichte. 167, 348.
 Waldhuber Márton 217, 220.
 Wallaszky Pál, ev. prédikátor 641.
 wegrowi zsinat 630.
 Weishaupt Ádám, az illuminátus rend megalapítója 516.
 Wernle, P.: Der schweizerische Protestantismus 542.
 Werthes Frigyes, pesti egyetemi tanár 475.
 br. Wesselényi Miklósné Cserey Ilona 444, 450, 451.
 Weszprémy István, erdélyi ref. konzisztórium titkár 556.
 Wiedemann-Warnhelm, A.: Joseph II. 101, 113.
 Wielandt János, a bécsi ev. konzisztórium ülnöke 645.
 Wielandt: Der dankbare Protestant. 683.
 Wiener Zeitnug 272, 307, 310.
 Windisch Károly 590, 591.
 Winter, E.: Der Jansenismus in den Sudetenlandern. 132.
 Wittenberg 34, 42, 51–53.
 Wittnyédy János, dunántúli ev. felügyelő 598.
 Wittola, A., alsóausztriai plébános 684, 685, 687.
 Wittola, A.: Schreiben eines österreichischen Pfarrers. 684, 685, 687.
 Wolff, német természetjogász 105, 106, 558, 687.
- Wsetin (Morvaország) 87.
 br. Wurmser tábornok 577–580, 594
 Wurzbach, C: Biographisches Lexikon. 131, 132, 288, 516, 576, 684, 685.
 Württemberg 475.
- Zala megye 5, 391, 400, 434.
 Zaláta (Baranya m.) 63, 66, 401.
 Zay-család 82.
 gr. Zay M.: Zay Péter ifjúsága. 82.
 br. Zay Péter 78, 80, 82, 180, 190–192, 315, 387, 388, 473, 550–552, 580, 583, 585, 586, 590, 591, 597–603, 605, 606, 609, 613, 631, 635, 637, 641–643, 648–651, 655, 658, 680.
 Zábráczy József kanonok, helytartótanácsos 299–301, 458.
 zágrábi tankerület 474, 547.
 Záhony (Ung m.) 25, 401.
 Zdoba (Abaúj m.) 410.
 Zemplén megye 5, 86, 87, 329, 378, 379, 431.
 zempléni reformátusok 378, 379, 382.
 Zemplényi Gáborné 31.
 Zerdahelyi 472.
 gr. Zichy Ferenc, győri püspök 55.
 gr. Zichy Károly, kancelláriai tanácsos 408.
 Zilai Sámuel 49.
 Zimony 135, 487, 504.
 Zoványi J.: Egyetemes főgondnok és főconsistorium. 78, 80, 81, 311, 604, 613, 622–624, 659, 660.
 Zólyom 343, 353, 655.
 Zólyom megye 5, 6, 74, 396, 397, 456.
 Zrínyi Miklós 50.
 zugírnok 62.
 Zundorf (Moson m.) 406.
- zsidók 196, 211, 212, 242, 256, 355, 460, 488.
 zsidó vallás 439, 488.
 Zsigárd (Pozsony m.) 391, 399.
 Zsilinszky M.: A magyar honi protestáns egyház története. 8, 26.
 Zsilinszky M.: A magyar országgyűlések vallásügyi tárgyalásai. 93.
 Zsilinszky M.: Egy forradalmi zsinat. 124.
 zsinat (protestáns) 29, 36, 40, 254, 255, 282, 313–317, 320, 321, 323, 343,

345, 352, 579, 592, 593, 603, 605–610,
613, 623, 626, 631, 635–637, 639–
641, 646–652, 654–663, 667, 671,
675, 676, 679.
zsinat (1791,-i ev. és ref.) 562, 604, 642,
663.

Zsinka F.: Bethlen Gábor címeres levele
papok részére. 29.
Zsolnai Dávid, püspöki vikárius 331.
zsolnai ev. zsinat 647.
zsolnai ferences kolostor 458.
zsoltárok könyve